

Het gewicht der devotie tot het H. Hart van Jesus en van het Apostolaat des Gebeds voor onzen tijd

<https://hdl.handle.net/1874/237165>

mm 14063

443

HET GEWICHT

DER DEVOTIE TOT HET

H. Hart van Jesus

EN VAN HET

APOSTOLAAT DES GEBEDS

voor onzen tijd.

Naar het Hoogduitsch.

DOOR

J. Verheijen, O. C.

—
MET KERKELIJKE GOEDKEURING.

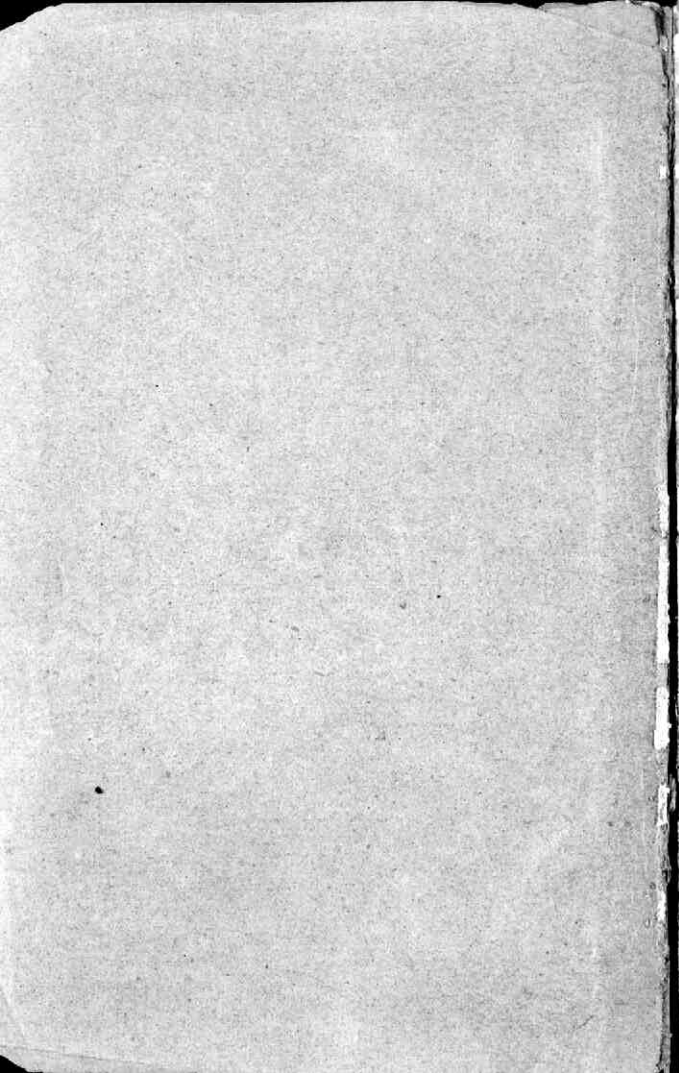

BOXMEER,
bij F. SCHOTH.

—
1870.

Bibliotheek
KINDERBROEDERS
WEERT.

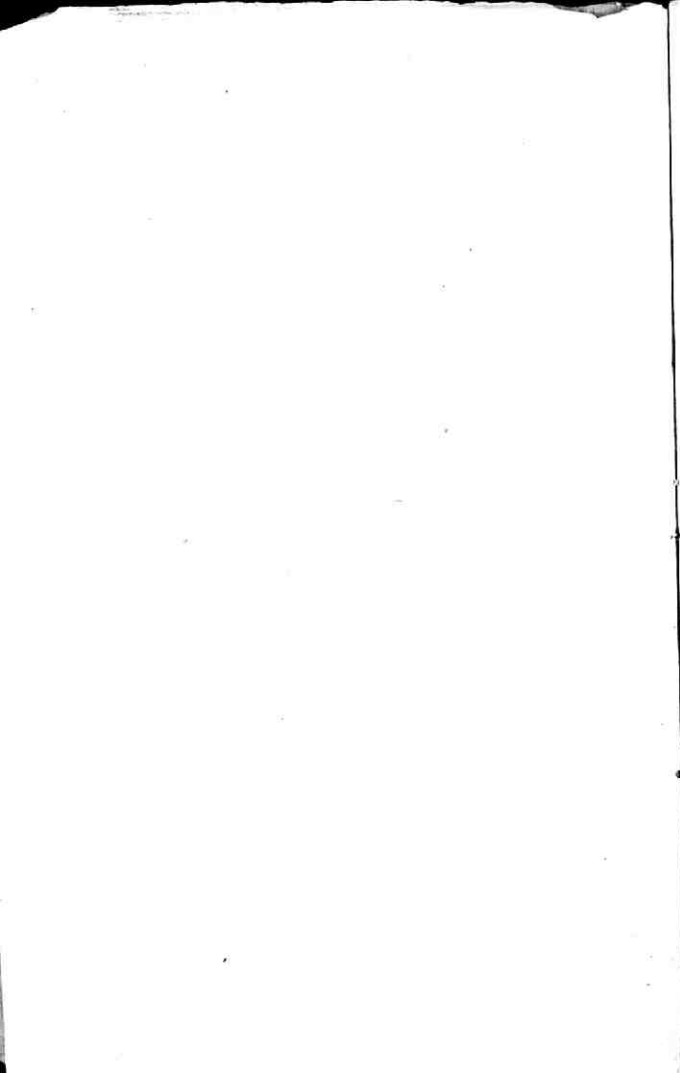
Vak 53

HET GEWICHT

DER DEVOTIE TOT HET

H. HART VAN JESUS.

NAK 53 No. 443

HET GEWICHT

DER DEVOTIE TOT HET

H. Hart van Jesus

EN VAN HET

APOSTOLAAT DES GEBEDS

voor onzen tijd.

Naar het Hongduitsch.

DOOR

J. Verheijen, O. C. arm

MET KERKELIJKE GOEDKEURING.

BOXMEER,
bij F. SCHOTH.

—
1870.

GOEDKEURING.

IMPRIMATUR.

J. Cuyten,

Praes. Sem. Libr. Cens.

Haaren, die 10 Maii 1870.

Voorrede.

De belangstelling in de devotie tot het H. HART VAN JESUS neemt zoowel in andere landen als ook in Nederland dagelijks meer en meer toe; evenwel staat zij nog in geene verhouding tot het groote gewicht, dat men aan die devotie hetzij op zich zelve hetzij met betrekking tot de tegenwoordige tijdsomstandigheden moet toekennen. Men ziet in haar meestal niets anders dan eene gewone godvruchtige oefening, die ten allen tijde door vrome christenen mag gehouden worden, maar overigens, zoo het de beraadslaging over de middelen tot behoud en bevordering der katholieke zaak tegenover de gevaren van den tegenwoordigen tijd geldt, van weinig belang is. Dit vooroordeel weg te nemen en tot deelneming aan genoemde devotie op te wekken, is het doel van dit werkje. Moge het zijn doel bereiken! dit is de vurige wensch van

DEN BEWERKER.

Boxmeer, April 1870.

Er is wel nimmer een tijd geweest, waarin zoovele verschillende oefeningen van godsvrucht, broederschappen en gebedsvereeningen werden opgericht, als in den tegenwoordigen, die in het algemeen zeer vruchtbaar is in nieuwigheden. Even als in een bewogen water de eene golf de andere verdringt, zoo brengt thans bijna elke dag iets nieuws te voorschijn, dat moet dienen om den ijver tot het gebed onder de geloovigen op te wekken en te bevorderen; en nimmer ontbreekt het aan ijverige zielen, die het aangeboden met dankbare tevredenheid aannemen.

Menigeen ziet echter niet zonder zorg op die vermenigvuldiging van verschillende oefeningen neêr, dewijl hij vreest, dat de ware geest des gebeds daardoor zal lijden en al lengskens ijdele schijnheiligheid de plaats van grondige godsvrucht innemen. Die vrees is tamelijk ongegrond. Het is van den eenen kant wel waar, dat men bij het gebed meer nog dan bij de studie, niet zoo zeer moet letten

op verscheidenheid als wel op degelijkheid en niets zoo nadeelig is, als zich op elke nieuwe oefening van godsvrucht gedurende eenigen tijd toe te leggen en ze vervolgens weder te laten varen, evenals de bij, die van de eene bloem naar de andere onstandvastig heen en weer vliegt; — maar van den anderen kant zijn de verschillende oefeningen van godsvrucht, die voortdurend ontstaan, toch een bewijs van den ontwaakten ijver tot het gebed, die zich op de meest verschillende wijzen zoekt te uiten en te bevredigen, en juist daarom ook een bewijs van het jeugdig geestelijk leven, dat in de Kerk thans weder met vernieuwde krachten te voorschijn treedt.

Wanneer een boom langs alle kanten jonge takken uitschiet, dan is dit een zeker bewijs, dat hij nog vol leven is; en al zouden er ook te veel takken uitschieten, het zal hem niet schaden, want de gezondste en sterke zullen zich van lieverlede meer ontwikkelen, terwijl de andere, die de geregelde ontwikkeling misschien zouden kunnen beletten, van zelve weder afvallen.

Tot de oefeningen van godsvrucht nu, die niet slechts moeten dienen, om het eene of andere hart in het voorbijgaan te verkwikken, maar eene blijvende waarde moeten behouden, behoort inzonderheid de godsvrucht

tot het goddelijk Hart van Jesus, met al de oefeningen, waardoor zij zich in den laatsten tijd het meeste uit en ontwikkelt, namelijk het „Apostolaat des Gebeds” en de „eerherstellende Communie”.

De devotie tot het H. Hart van Jesus heeft zulk een geschiedkundig gewicht verkregen, als nauwelijks eene andere oefening van christelijke godsvrucht. Zij heeft al aanstonds bij haar ontstaan een strijd en tegenstrijd in de Kerk doen ontstaan, die gedurende vele jaren de gemoederen grootelijks in beweging bracht, hetgeen wij voor een bewijs moeten houden, dat er niet van iets gerings, maar van iets hoogst gewichtigs en diepingrijpends sprake was. Het Jansenismus zag den ondergang dezer devotie als eene levenskwestie voor zich zelve aan; vandaar de hevige woede waarmede het tegen haar te velde trok, om niet eerder te rusten, totdat zij als eene misgeboorte van het kerkelijk organismus gebrandmerkt en ten laatste ten eenenmale zou vernietigd zijn. Aan het Jansenismus sloot zich de ongelooovige wetenschap en jozefistische staatswijsheid aan, die op het einde der vorige eeuw eene ware drijfjacht hield op de voorvechters dier godsvrucht, en om hen te bedwingen en schadeloos te maken, zich niet ontzag, zelfs gevangenisstraffen te gebruiken. Doch de levenskracht dier ver-

volgde godsvrucht was te groot, dan dat de tegen haar aangewende middelen zouden toereikend geweest zijn. De volken gevoelden, dat zij in de devotie tot het allerheiligste Hart van Jesus eene bron van geestelijken troost en bovenatuurlijke hulp bezaten; zij lieten zich niet in dwaling brengen door de lage aanvallen eener oppervlakkige wijsbegeerte en de belagchelijke jacht eener beperkte staatkunde, maar volgden den godvruchtigen aandrang, dien de Heer Zelf in hunne harten deed ontstaan, zoodat de godsvrucht tot het Hart van Jesus allengskens overwinnend zich overal verspreidde en de geloovigen van alle landen niet slechts eene eer in stelden, haar te beoefenen, maar geheele gewesten zich openlijk en plechtig onder de bijzondere bescherming van het goddelijk Hart stelden. Thans heeft echter deze godsvrucht, inzonderheid door de bescherming van den roemvol regerenden Paus Pius IX., zulk eene uitbreiding verkregen en zulk eene vlucht genomen, dat wij stoutmoedig kunnen beweren, dat zij in geestelijk opzicht de bewegende kracht van den tegenwoordigen tijd uitmaakt, en dat de feestdag van het H. Hart van Jesus door de blijde deelneming van den kant der geloovigen weldra niet meer voor den feestdag van het allerheiligste Sacrament zal behoeven onder te doen. Zoover zal het naar

alle waarschijnlijkheid in de naaste toekomst komen, en het zou even dwaas zijn, daartegen te ijveren, als het in de 13de eeuw dwaas ware geweest, zich tegen de instelling van den feestdag ter eere van het allerheiligste Sacrament te verzetten. Evenals de Heer zekere plaatsen als bedevaartsplaatsen bestemd heeft en aldaar op eene buitengewone wijze de gebeden verhoort, zoo vertoonen zich in de orde Zijner genade ook zekere tijdperken, die Hij op eene bijzondere wijze begunstigt; Hij roept bijzondere oefeningen van godsvrucht in het leven, die aan de behoeften van het tijdperk beantwoorden, de door Hem zelve gewenschte richting aangeven en waaraan Hij buitengewonen zegen verbindt. En zoo iets is geheel overeenkomstig de menschelijke natuur, die van tijd tot tijd eene nieuwe opwekking behoeft en wel eene opwekking, die met den toestand van het oogenblik overeenkomt, en niet slechts op enkelen, maar op allen gezamenlijk haren invloed uitoefent.

Dat nu, en in hoeverre de godsvrucht tot het H. Hart van Jesus voor onzen tijd juist past, moge uit het volgende blijken.

Reeds lang vóór de zalige Margaretha Maria Alacoque, van wie Jesus Christus zich bediende, om de bijzondere vereering van Zijn H. Hart bekend te maken en te verspreiden, waren er verlichte personen, die door god-

delijke ingeving niet alleen de voordeelen dier bijzondere vereering erkenden, maar ook begrepen en duidelijk te verstaan gaven, dat zij eens op den door de Voorzienigheid daartoe bepaalden tijd tot algemeene uitbreiding moest komen. Vooral merkwaardig is in dit opzicht de bekende openbaring, die de heilige Gertrudis bij eene verschijning van den H. Evangelist Joannes ontving. ¹⁾

Volgens haar is de openbaring der goddelijke liefde, die in het vereerenswaardigste Hart van Jesus ligt verborgen, ingevolge een bijzonder raadsbesluit Gods voor de latere tijden der Kerk bewaard gebleven, om de afgeleefde, in de liefde verkoelde wereld te doen herleven en wederom in liefde te ontsteken. ²⁾

¹⁾ *Insinuationum divinae pietatis IV. 4.*

²⁾ Op deze aan de H. Gertrudis gedane openbaring beroept zich insgelijks Frigidianus Castagnori in zijn memoriale, dat hij als Postulator bij de Congregatie der kerkgebruiken indiende. *Ita enim fuisse expediens aperuit per visum S. Joannes Evangelista Sanctae Gertrudi, a qua interrogatus: Cur ad utilitatem Ecclesiae non omnes exposuerit pulsus divinae suavitatis, quos e Dominici pectoris fonte potavit? ad rem nostram respondit: Eloquentia suavitatis pulsum istorum reservata est moderno tempori, ut ex talium audientia recalescat jam senescens et amore Dei tepescens mundus. Nilles de rat. fest. SS. C. J. pag. 9.*

Zien wij niet hoe deze woorden dagelijks meer en meer vervuld worden?

Hetzelfde gaf de goddelijke Verlosser bij verschillende gelegenheden aan Zijne uitverkoren bruid, de zal. Margaretha M. Alacogue te kennen; edoch met de nadere verklaring, dat de vereering van Zijn goddelijk Hart niet slechts ten doel hebbe, om in de harten der menschen de verkoelde liefde te ontsteken, maar ook eene vergoeding, eene eerherstelling te geven voor de vele mishandelingen en onteeringen, die de Zaligmaker in het Sacrament der Liefde ontvangt.

Toen de zal. Margaretha in de Octaaf van het allerheiligste Sacrament in een vurig gebed tot Jesus smeekte, verscheen haar de goddelijke Verlosser en sprak tot haar de volgende woorden: „ Zie dat Hart, dat de „ menschen zoozeer heeft liefgehad, dat zich „ in niets heeft gespaard, ja zoover gekomen is, dat het zich heeft opgeofferd en „ verteerd uit liefde tot hen. En wat ontvang Ik nu voor belooning? Van de meesten „ hunner slechts ondankbaarheid door hunne „ oneerbiedigheden, door hunne heiligschennisen, en lauwheid waarmede zij Mij bejegenen in dit Sacrament der Liefde. En wat „ Mij nog het meeste foltert, is, dat ook „ zulke harten, die aan Mij zijn toegewijd, „ Mij aldus behandelen. Daarom verlang Ik, „ dat op den Vrijdag na de Octaaf van H. „ Sacramentsdag een bijzonder feest zal wor-

„den ingesteld, om Mijn Hart te vereeren;
„dat men op dien dag tot de h. tafel na-
„dere en door eene openlijke schuldbeken-
„tenis Mij eene eerherstelling geve, ten einde
„den hoon en smaad te vergoeden, die dat
„Hart, sedert het op de Altaren tegenwoor-
„dig is, zijn aangedaan.

Soortgelijke mededeelingen ontving de zal. Margaretha ook nog bij andere gelegenheden. Jesus openbaarde haar niet alleen Zijnen bepaalden wil, dat de openlijke en plechtige vereering van Zijn goddelijk Hart als middel tegen de steeds toenemende lauwheid en als vergoeding voor de Hem aangedane beleedigeningen moest worden ingesteld, maar Hij gaf ook de uitdrukkelijke verzekering, dat Hij aan deze devotie een buitengewonen zegen zou verbinden; ja, dat Hij over de ijverige vereerders van Zijn goddelijk Hart onbegrijpelijke schatten Zijner genade zou uitstorten. De deugden en de bijzondere goddelijke leiding, die wij in het leven dier gelukzalige Maagd aanschouwen, hare vaste, door vele en smartelijke offers beproefde overtuiging van het welslagen van het groote werk, waartoe de Heer haar had geroepen, het grootse buitengewone gevolg, dat hare pogingen tegen alle menschelijke berekeningen en ondanks de sterkste hinderpalen werkelijk hadden, en eindelijk vooral het oordeel, dat de

H. Stoel over haar leven en hare geschriften zoowel als over de door haar verspreide devotie heeft uitgesproken, — dat alles geeft ons den zekersten waarborg, dat de zal. Margaretha ten aanzien harer visioenen en openbaringen alle geloof verdient, en wij derhalve volgens hare getuigenis de godsvrucht tot het H. Hart van Jesus moeten beschouwen, als een door de Voorzienigheid voor onzen tijd bijzonder geestelijk middel van hernieuwing en verzoening. Het werk der vreedzame, in afzondering levende, vervolgde Maagd kon alleen daarom zulk eene buitengewone uitbreiding erlangen, wjl het geheel aan de behoeften des tijds beantwoordde. Het is inderdaad in het oog loopend, welk eene genegenheid tot de vereering van Jesus' H. Hart zich vooral in onzen tijd bij de geloovigen openbaart. Nauwelijks zijn er eenige jaren sedert de oprichting van het Apostolaat des Gebeds, eene devotie, welke in nauw verband staat met die van het H. Hart, verlopen, of reeds zijn talloze parochiën, communiteiten, gestichten enz. niet alleen in Europa, maar ook in al de overige werelddeelen met haar verbonden. Hetzelfde moet men zeggen van de eerherstellende Communie, ¹⁾

¹⁾ — Diplomata van affiliatie met den hoofdzetel der eerherstellende Communie te Paray-le

die men insgelijks voor eene bijzondere oefening van godsvrucht tot Jesus' H. Hart mag houden. De uitbreiding, welke die oefening bij de geloovigen zoowel in de steden als op het platte land heeft verkregen, is op vele plaatsen zoo buitengewoon groot, dat men zich niet kan onthouden van uit te roepen: *Digitus Dei est hic*. Hier is de vinger Gods. Het is iets groots bij zijn ontstaan, en derhalve moet men zich niet verwonderen, dat de Heer den ijver tot het gebed in veler harten op geheel buitengewone wijze opwekt. Men kan zonder overdrijving beweren, dat de door de gelukzalige Margaretha begonnen devotie tot het goddelijk Hart van Jesus van den pauselijken troon uit thans over de geheele wereld haren triomf viert, en men mag het voor eene bijzondere beschikking der goddelijke Voorzienigheid houden, dat de Zaligverklaring der eenvoudige Religieuse juist met het ontwaken van zulk een buitengewonen ijver voor de vereering van Jesus' H. Hart zamenvalt.

Langen tijd moest de Gelukzalige lijden en strijden, langen tijd werd hare heilige zaak bespot en vervolgd; maar thans staat zij zelve

Monial kan men verkrijgen bij den Bewerker dezes. Brioven *franco*.

en de heilige zaak, waaraan zij zich gewijd heeft, gelijktijdig in den luister der verheerlijking voor de oogen der wereld.

Men zou den H. Geest, die onophoudelijk Zijne Kerk bestuurt, onrecht aandoen, indien men de vlucht, die de godsvrucht tot het H. Hart van Jesus, dat thans als het ware het zegel der H. Kerk is geworden, sedert eenigen tijd genomen heeft, aan een anderen invloed dan aan den Zijnen wilde toeschrijven.

Vraagt men nu naar de oorzaak van dit alles, dan vindt men nergens zulk eene duidelijke oplossing dezer kwestie, dan in de eigenaardige betrekking, welke bestaat tusschen de voorrechten der genoemde devotie en de behoeften der laatste en inzonderheid der tegenwoordige eeuw. Alvorens wij echter nader daarover spreken, zullen wij eerst het groote gewicht, de groote beteekenis, die wij der devotie tot het H. Hart van Jesus met betrekking op den tegenwoordigen tijd zonder voorbehoud toekennen, uit de H. Schrift trachten te regtvaardigen, en wij hebben onzerzijds de vaste overtuiging, dat wij volkomen zullen slagen, ofschoon wij de meeste plaatsen, die men gewoonlijk aanhaalt, kortheidshalve stilzwijgend zullen voorbijgaan.

De H. Joannes verhaalt ons, zooals bekend is, in het 19de hoofdstuk 33ste vers van zijn Evangelie, dat de zijde van Christus werd

doorstoken. „*Maar een van de krijgsknechten*
„*opende zijne zijde met eene speer, en terstond*
„*kwam daar bloed en water uit.*” Hij hecht aan
deze gebeurtenis zeer zeker een groot gewicht,
vermits hij profetieën aanhaalt en van zijn
verhaal de plechtigste verzekering geeft: „*En*
„*die het gezien heeft, heeft het getuigd en zijne*
„*getuigenis is waarachtig, en hij weet, dat hij*
„*waarheid zegt, opdat ook gij moogt gelooven.*
„*Want deze dingen zijn geschied, opdat de Schrift*
„*vervuld zou worden; Gij zult geen been van*
„*Hem breken.* En op eene andere plaats zegt
de h. Schrift: *Zij zullen hunne oogen slaan op*
„*Hem, dien zij doorstoken hebben.*”

Toen de zijde van Christus werd doorsto-
ken, was het groote zoenoffer door den dood
van het goddelijk Offerlam reeds volbracht;
het is dan ook te meer in het oog loopend,
dat de H. Joannes desniettemin juist bij de
doorsteking van het Hart met zulk eene voor-
liefde verwijlt. Men mag vrijelijk aannemen, dat
hij daardoor niet slechts de zekerheid van Chris-
tus' dood heeft willen bevestigen; neen, de die-
pe Symboliek, die in de verhaalde gebeurtenis
ligt opgesloten, is het ongetwijfeld welke den
Evangelist op zoo buitengewone wijze boeit.
Het is hier echter niet de plaats, om deze
Symboliek van vele zijden toe te lichten; wij
zullen ons vooreerst slechts met de laatst aan-
gevoerde Schriftuurplaats, „*zij zullen hunne*

oogen slaan op Hem, Dien zij doorstoken hebben”, bezig houden. Niets toont op eene meer gevoelige wijze, hoever van den eenen kant de haat en nijd der menschen tegen hunnen Verlosser, tegen den Zoon Gods, tegen hunnen eerstgeboren Broeder ging, dan de geopende wonde van Diens Hart, dat uit liefde tot hen met den dood worstelde, uit liefde tot hen zich geheel uitputte; en niets toont op eene meer gevoelige wijze, hoe ver van den anderen kant de liefde des Verlossers jegens het trouwelooze menschdom zich uitstreckte, dan juist wederom de geopende wonde van Zijn Hart, waaruit bloed en water vloeit als zinnebeeld en waarborg des heils voor hen, die Hem uit vijandschap uit hun midden verstieten en aan het kruis nagelden.

Zoowel de wijze, waarop de Evangelist van dit liefdegeheim spreekt, als de nadrukkelijke toon, die in zijn verhaal heerscht, doen vermoeden, dat het op Gods rijk een bijzonderen invloed uitoefenen, en derhalve het menschdom ook werkelijk tot nadenken brengen zal; ja, de door hem aangehaalde plaats zinspeelt zonder twijfel daarop, **DAT HET GEWONDE HART DES VERLOSSERS DE AANDACHT VAN HET MENSCHDOM OP EENE BIJZONDERE WIJZE TOT ZICH ZAL TREKKEN.** „*Zij zullen hunne oogen slaan op Hem, Dien zij doorstoken hebben.*” Dit wordt op tweederlei wijze vervuld. De

zijwond van Christus is zoowel een getuigenis voor de vreeselijke verantwoording dergenen, die den Verlosser haten en kruisigen, als een getuigenis voor de oneindig outfermende liefde des Verlossers tot heil van al degenen, die rouwmoedig tot die barmhartigheid hunne toevlucht nemen, en bijgevolg is ook derzelve gezicht voor de eenen een voorwerp van wanhoop, voor de anderen echter een voorwerp van verteederung en vertrouwen. Die tegenstelling zal zonder twijfel eerst dan voor goed op den voorgrond treden, wanneer Christus in zijne volle heerlijkheid, beminnelijk voor de eenen, vreeselijk voor de anderen, zal komen: „Zie, Hij komt met de wolken en alle oog zal hem zien, ook zij, DIE HEM DOORSTOKEN HEBBEN; en al de geslachten der aarde zullen over Hem weeklagen: Ja, Amen.” (Openb. I. 7.) Dit schrijft dezelfde Joannes, die ook getuigenis aflegt van het doorsteken der zijde van Christus, terwijl hij op deze plaats zoowel als op de andere, op eene en dezelfde plaats van den Profeet Zacharias terugziet. Volgens dit getuigenis lijdt het geen twijfel, dat juist de aanblik van den doorstoken Verlosser en inzonderheid van Zijn gewond Hart eene der grootste pijnen van de verdoemden zijn en hun niet een voorbijgaand, maar eeuwigdurend weeklagen zal veroorzaken; doch ook lijdt het geen twijfel

dat dezelfde aanblik in de uitverkorenen juist de tegenovergestelde uitwerking zal teweegbrengen.

Ofschoon nu die verschillende uitwerking van het doorstoken Hart van Christus eerst bij het laatste oordeel hare volle kracht zal erlangen, zoo kunnen wij nogtans nu reeds verwachten, dat zij ook vóór het oordeel steeds meer en meer zal te voorschijn treden en wel des te krachtiger, hoe meer het oordeel nadert, evenals in het algemeen die (niet meer nationale maar individuele) scheiding naar de rechter of linkerzijde, welke bij het oordeel haar beslag krijgt, zich tegen het einde der wereld reeds hier op aarde min of meer algemeen zal vertoonen. Wij moeten ons dus niet verwonderen, dat de door den H. Joannes aangehaalde voorzegging zich thans in deze laatste tijden ¹⁾ steeds meer in het

¹⁾ Als laatsten tijd kunnen wij terecht het tegenwoordig tijdvak houden. Want ofschoon de Heer geheel onverwacht zal komen, kan men toch niet twifelen, dat Zijne komst in dien toestand van het menschelijk geslacht zal plaats hebben, waarin geene verdere ontwikkeling meer mogelijk en het menschedom als een geheel tot zijne volmaakte rijpheid gekomen is. Wij kunnen nu in alle geval beweren, dat het menschelijk geslacht reeds de laatste tijdruimte der ontwikkeling is ingetreden, al kan men niet zeggen, hoelang zij duren zal.

oog loopend begint te vervullen; wij moeten niet verwonderd staan, dat de H. Kerk, de Bruid van Christus met de innigste aandoening hare blikken op het doorstoken Hart van haren Bruidegom vestigt en de oneindige liefde bewondert, die door hetzelfde zinnebeeldig wordt voorgesteld, maar daarvoor ook in den overvloed dier zegeningen deelt, welke door het daaruitvloeiende bloed en water worden aangeduid. De heilige Vaders zeggen, dat de Kerk als tweede Eva uit de zijde van Christus is voortgekomen; het zou dus inderdaad verbazing moeten verwekken, indien zich niet vroeg of laat eene bijzondere vereering der zijwond en van het H. Hart, dat daardoor geopend werd, in de Kerk openbaarde, vooral dan, wanneer de oneindige liefde, die ons door het gewonde Hart wordt aanschouwelijk gemaakt, van den kant der meeste menschen geen andere belooning ontvangt, dan ondankbaarheid, verachting en haat.

Bij dit althans gedeeltelijk aan de H. Schrift ontleende bewijs, voegen wij nog een ander uit Joannes XIII. 23 enz., dat naar de natuurlijke orde had moeten voorafgaan en alleen daarom hier volgt, wijl wij eene meer uitgebreide verklaring daarvan willen geven, die met hetgeen later volgt in een nader verband staat.

Het lijdt geen twijfel, dat in het leven

van Christus ook het leven der Kerk is afgebeeld. Letten wij nu echter op dat tijdvak van Christus' leven, waarin Hij als Leeraar in het openbaar optrad, dan vinden wij, dat omtrent den Paaschtijd van het tweede jaar de tegenstelling tusschen het aardsche streven en de verwachtingen der joden, en de bovenaardsche eischen en beloften des Zaligmakers zich in hare geheele gestrengheid en onverbiddelijkheid begint te toonen. In het begin voegde zich de goddelijke Verlosser vol goedheid naar de aardsche behoeften des volks, om het voor het hoogere te winnen en tot zich te trekken. Gelijk in het oude Verbond de goddelijke goedheid door aardsche beloften en derzelve vervulling het geloof en het vertrouwen van het joodsche volk oefende, zoo toonde zich ook Christus als Helper in tijdelijke noodwendigheden en kwellingen, om de op die wijze gewonnen geoederen langzamerhand geschikt te maken voor de hoogere hulp, die het doel Zijner zending was. Het volk volgde gedwee het zacht hellend pad, waarop de beminde Verlosser het voorging, totdat die hoogte bereikt was, waar het pad zich eensklaps in twee richtingen scheidde, in eene steil opwaarts stijgende en in eene steil afdalende. Toen de Zaligmaker omtrent den Paaschtijd van het tweede jaar 5000 menschen in de woestijn

spijzigde, vertoonde Hij zich in Zijne geheele beminnelijkheid; Hij legde de teederste zorg voor de menigte, die Hem gevolgd was, aan den dag, en openbaarde insgelijks Zijne macht, door de scharen op de wonderbaarste wijze te helpen. Het volk werd zijnerzijds zoo met liefde en bewondering voor Jesus bezielde, dat het Hem met geweld wilde koning maken; het gaf dus het hoogste bewijs zijner verknocht-heid aan den Verlosser, toonde echter te gelijker tijd, dat het bij deze zijne verknocht-heid het aardsche alleen op het oog had.

Thans was het oogenblik der loutering en scheiding daar. Christus gaf den volgenden dag der Hem omgevende menigte eene strenge berisping wegens hare aardsche gezindheid en openbaarde vervolgens dat geheim, hetwelk als het ware, eene geheele wereld van boven-natuurlijke betrekkingen in zich besluit, en juist daarom de eigenlijke proefsteen des bo-vennatuurlijken geloofs en strevens is, — Hij openbaarde het **GEHEIM VAN HET ALLERHEI-LIGSTE SACRAMENT DES ALTAARS.**

Het gevolg dezer openbaring zoowel als der beproeving, welke de Verlosser daarmede beoogde, is bekend. Degenen onder de leer-lingen, wier geest niet in staat was zich bo-ven de aarde te verheffen, scheidten zich van Christus, terwijl zij zeiden: „*Dat woord is* „*hard, en wie kan het aanhooren?* De Apos-

telen daarentegen, die bij Christus geen tijdelijke goederen, maar *woorden des levens* zochten, werden des te sterker en inniger aan hunnen Meester gehecht en legden bij die gelegenheid eene beslissende belijdenis van hun verlicht geloof af: *Heere!* zeide Simon Petrus, „*tot wien zullen wij gaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens; en wij, wij hebben geloofd en erkend, dat Gij de Christus, de Zone Gods zijt*”. Dan ook onder de Apostelen was er, helaas! een, dien het niet om woorden des levens, maar om klinkende munt te doen was, die evenwel desniettemin uitwendig nog bij Christus bleef, wyl hij in het heiligdom zelve zijne rekening hoopte te maken. Derhalve antwoordde Christus den Apostelen: „*Heb Ik niet u twaalfen uitgekozen? en één uit u is een duivel!*” De scheiding, die bij deze gelegenheid, *bij de voorzegging der toekomstige instelling van het allerheiligste Sacrament des Altaars*, zich openlijk begon te toonen, was omtrent het Paaschfeest van het volgende jaar, toen de beloofde instelling werkelijk plaats had, reeds tot het uiterste gekomen. De joden besloten uit vrees, dat zij, in plaats van hunne aardsche verwachtingen door Christus te zien in de hand gewerkt, zelfs den laatsten schijn van staatkundige zelfstandigheid zouden verliezen, om zich door moord van Hem te ont-

doen; Christus daarentegen vergaderde Zijne leerlingen om het gastmaal des Nieuwen Verbonds, dat, wijl het volgens zijne geheele natuur bovenaardsch is, eene bovennatuurlijke gemeenschap daargestelt en eeuwige beloften verzekert; en juist bij die gelegenheid, bij de viering der heilige Eucharistie, en op het oogenblik, dat de haat der vijanden ten top gestegen en tot den godsmoord reeds besloten was, gaf Hij den Zijnen buitengewone bewijzen der teederste liefde en vriendschap, doordien Hij in dezelfde mate Zijne goedheid en genade als het ware aan Zijne leerlingen verkwistte, als Zijne vijanden haar verwierpen en aan hunnen grimmigen haat den vrijen teugel vierden.

Maar ook bij dit heilig dischgenootschap, bij dit gastmaal des levens bevond er zich een, die niets minder zocht dan bovennatuurlijke verkwikking, en niets minder kende dan vriendschappelijke trouw; hij namelijk, dien Jesus reeds bij de voorzegging van het geheimvol gastmaal, met den naam van „duivel” bestempeld had; thans bij deszelfs werkelijke instelling vertoont zich zijne ware gezindheid, zijn verraderlijk streven ook uitwendig. Evenals nu de Verlosser tegenover dengenen, die Hem in- en uitwendig vreemd waren, de Zijnen door dat bovennatuurlijk liefdemaal, 't-welk Hij als geestelijk vereenigingsmiddel voor Zijne Kerk instelde, nader en vertrouwelijker

tot Zich trok, zoo zocht Hij voor de schandelijke trouweloosheid, waaraan zelfs een der dischgenooten bij dit goddelijk maal op het punt was zich schuldig te maken, in zekeren zin vergoeding bij een ander uit het getal dier dischgenooten, terwijl Hij hem als Zijn lievelingsleerling aan Zijne borst liet rusten en hem tot een bijzonderen vertrouweling Zijner geheimen maakte.

Het lijdt geen twijfel, dat de onderscheiding, die de goddelijke Verlosser den H. Johannes bij het laatste avondmaal schonk, in eene regtstreeksche tegenstelling staat tot de verraderlijke inzichten van Judas Iskarioth; dit blijkt duidelijk uit de woorden der H. Schrift. „Nadat Christus verklaard had, dat „een van Zijne leerlingen Hem zou verraden, „zagen de leerlingen elkander aan en wisten „niet, van wien Hij sprak. Nu was er van „Zijne leerlingen één, aanliggende aan den „boezem van Jesus, (die leerling) dien Jesus „liefhad. Simon Petrus wenkte dan dezen toe „en zeide tot hem: Wie is het van wien Hij „spreekt? Deze dan aan de borst van Jesus „vallende, zeide tot Hem: Heere! wie is „het? Jesus antwoordde: Die is het, wien „Ik het brood, ingedoopt, zal toereiken. En „toen Hij het brood had ingedoopt, gaf Hij „het aan Judas Iskarioth, Simons Zoon. En „na die bete (broods) voer de Satan in hem.”

(Joes. XIII. 22 enz.) Slechts met betrekking tot den verrader wordt ons de onderscheiding van den lievelingsleerling vermeld, en juist de ontdekking van het gesmede verraad geeft Joannes gelegenheid, om aan de borst van Jesus te vallen, Hem vertrouwelijk naar het geheim te vragen en zich zoo van een voorrecht te bedienen, waarop zelfs Petrus geen aanspraak durfde maken. Die tegenoverstelling van den lievelingsleerling Joannes en den verrader Judas komt nog beter uit, wanneer wij de persoonlijke hoedanigheden, of liever de geestelijke richting van elk hunner beschouwen; wij vinden, dat de eene geheel wereldsgezind is en zelfs bij de heiligste zaken niets anders zoekt dan snoode winst; dat de ander daarentegen onder allen het meest aan de wereld onthecht is, over niets meer sprak dan over het *eeuwige leven* en reeds hier op aarde in den geest deszelfs heerlijkheid aanschouwde; den eenen, die alleen uit zucht naar winst bij Jesus was gebleven, bracht de gedachte, dat hij, „onschuldig bloed verradend, gezondigd had,” tot vreeselijke wanhoop; de ander, dien de woorden des Verlossers: „Zie het Lam Gods” (dat wegneemt de zonden der wereld) tot Jesus gebracht hadden, zag op Golgotha het Bloed van het onschuldig Offerlam van het kruis vloeien tot verzoening voor de zonden der geheele we-

reld. Men moet opmerken, dat Joannes, die bij het laatste avondmaal aan het Hart van Jesus had gerust, de eenigste van alle leerlingen is, die bij het doorsteken van dit Hart als ooggetuige tegenwoordig was, evenals hij ook de eenigste is, die dit feit vermeldt.

Houden wij ons nu aan de hierboven vermelde grondstelling, dat niet slechts alles, wat Christus sprak en deed, vooral in zeer gewichtige en beslissende oogenblikken, bovenmate zinrijk is en voor alle eeuwen tot maatstaf dient, maar dat het geheele leven van Christus in zijne Kerk zich volmaakt afdrukt, dan kunnen wij reeds vooraf besluiten, dat het inwendig verzet van het aardsche gevoel tegen het bovennatuurlijk karakter en de bovennatuurlijke goederen in het rijk Gods eene soortgelijke geestelijke scheiding in het menschedom teweegbrengt; wij kunnen verwachten, dat hoe meer de lauwe en afvallige naamchristenen zich van den goddelijken Verlosser verwijderen, tot vernietiging Zijner Kerk zamenspannen, de Heer ook des te inniger de schaar der getrouwen tot zich trekken en met liefdebewijzen zal overladen. Wij kunnen verwachten, dat de beminde Verlosser voor de lauwheid, onverschilligheid en onteeringen, die Hij Zelf in het Sacrament der Liefde van de ondankbare menschen, van de verraderlijke Judassen ontvangt, eene vergoeding zal zoeken

bij bijzonder minnende zielen, die geen ander doel hebben, dan Hem door hare getrouwheid voor de Hem toegevoegde beledigingen zooveel mogelijk eerherstel en vergoeding te geven; wij kunnen hopen, dat terwijl van den eenen kant, behalve de staatkundige ijverzucht, de verleidende klank der zilverlingen het menschedom tot verraad tegen Christus aanspoort en het voortstuwt, om zich met terzijdestelling des eeuwigen levens aan de wereld te hechten; van den anderen kant daarentegen, Christus in de Zijnen een des te grooter dorst naar de geheimen Zijner liefde en de schatten des eeuwigen levens verwekken en inzonderheid door middel zijner sacramentele tegenwoordigheid zal bewerkstelligen; en daarbij, zoowel om Zijne bijzondere liefde te toonen als om tot wederliefde aan te sporen, Zich van hetzelfde middel zal bedienen, als waarvan Hij weleer ten aanzien van den H. Joannes Zich bediende, terwijl Hij hem aan Zijn Hart liet rusten en later ooggetuige van het doorsteken van Zijn van liefde gloeiend Hart maakte; in een woord, wij kunnen hopen, dat Christus tot vergoeding der tallooze beledigingen, die het steeds meer en meer toenemend Judas'-gedrag Hem bereidt, om Zich een des te grooter getal navolgers van den H. Joannes zal vergaderen.

Wat wij nu reeds vooraf kunnen besluiten, viaden wij in de geschiedenis op eene in het oog loopende wijze feitelijk gestaafd. De haat tegen bovennatuurlijke leeringen, instellingen en genadegaven der Kerk heeft hen, die hun hart voor het bovennatuurlijke niet willen openen, in eene materialistische aanschouwing en richting gebracht, als nog nooit in de wereld werd gevonden. Al het slaven en zwoegen van een groot deel des menschedoms geschiedt om het geld; het aardsche genot is het hoogste en eenige wat men zoekt; de gedachte aan het eeuwige leven schijnt dof en kleurloos; zij is in het oog van sommigen hoogstens nog goed voor oude vrouwen, ofschoon men haar ook aan dezen, indien men zulks vermocht, liever heden dan morgen zou willen ontnemen. *Feitelijk* was het streven der menschen van ouds bovenmate naar het aardsche gericht; thans echter wordt die richting *in beginsel als de voornaamste taak des menschedoms geleerd en verdedigd*, en dat is juist het zekerste bewijs, dat die richting naar beneden weldra de diepste diepte zal bereikt hebben. Men begrijpt gemakkelijk, dat men onder zulke omstandigheden de Kerk als de aartsvijandin van het menschelijk geslacht, die het aardsche streven en de daarop gegrondveste staatkundige en maatschappelijke gelukstheorieën benadeelt, aanzien en haar als zoo-

danig vervolgen moet. Men heeft juist het aardsche Messias'-begrip van het oude, den Christus vijandige jodendom in een anderen vorm aangenomen, en daarom moet de ware Messias aan het kruis.

Daarentegen heeft ook de goddelijke Verlosser niets nagelaten, om de Zijnen inniger aan Zich te verbinden, hen aan Zijne heilige tafel te vergaderen en door de uitbreiding der devotie tot Zijn goddelijk Hart ware volgelingen van den H. Joannes te vormen, die Hem voor de godsdienstige lauwheid en afval der overigen moeten schadeloos stellen, — en elke dag levert nieuwe bewijzen op, welk een zegen zij over de Kerk Gods en de geloovigen doen afdalen. ¹⁾

¹⁾ Zoolang de volken, wien God na den ondergang des Romeinschen rijks de hoofdrol in de wereld-geschiedenis had toevertrouwd, niet slechts in een bovennatuurlijk, maar ook in een natuurlijk opzicht de oogen op de Kerk gevestigd hielden, terwijl zij op den weg der beschaving in haar en in haar *alleen* eene geleidster vonden, erkenden zij gewillig haar onbetwistbaar gezag. Nauwelijks waren zij echter tot eenige zelfstandigheid gekomen, zoodat zij meenden zoowel op wetenschappelijk als op maatschappelijk gebied hun eigen weg te kunnen volgen, of de vijandige inzichten en pogingen tegen haar, die tot dusverre hunne geleidster geweest was, bleven niet lang meer uit. In den tijd tusschen Innocentius III († 1215), onder wien het uitwendig

Die vergelijking tusschen het leven van Christus en dat der Kerk schijnt mij eene rechtvaardiging te wezen van het groot ge-

gezag des apostolischen Stoels en daarmede ook de invloed der Kerk op alle aangelegenheden zijn toppunt had bereikt, en den ongelukkigen Bonifacius VIII. (gekozen 1294), onder wien de magt des Pausdoms reeds zeer gedaald was, valt de instelling van den feestdag ter eere van het allerheiligste Sacrament des Altaars, die als een jaarlijksche triomfdag des op sacramentele wijze onder ons tegenwoordigen Verlossers ook de gemoederen der menschen van hun al te zeer naar het aardse gericht streven ontvreemden en tot het bovenaardsche, eeuwige, goddelijke opvoeren moest. Dan het grootste gedeelte des menschdoms keerde zich nog des te meer naar het aardse; het daalde al dieper en dieper, totdat eindelijk tegen het einde der 15de eeuw, toen men opnieuw met de oudheidensche wijsheid meer kennis maakte, ten aanzien van het bovennatuurlijke zich steeds meer de stem deed hooren: „Dat woord is hard, en wie kan het aanhooren?” en dientengevolge in de 16de eeuw een groot gedeelte van de Kerk en het geloof aan den onder de gedaanten van brood en wijn in het allerheiligste Sacrament tegenwoordigen Verlosser zich openlijk losscheurde. Sedert dien tijd tot op het oogenblik is men op den hellenden weg met rasche schreden voortgehoud. Men was niet tevreden, met zich van de Kerk te scheiden, maar men nam eene vijandige houding tegen haar aan, terwijl men in de op het bovennatuurlijke doelende leer

wicht, dat der godsvrucht tot het H. Hart van Jesus tegenwoordig wordt toegekend; in alle geval is zij zeer belangrijk. Wij willen evenwel uit de natuur der zaak zelve het

en instellingen slechts een hinderpaal zag, om zijne plannen ten aanzien van het ingebeelde aardsche geluk des menschedoms te verwezenlijken, zoodat ten laatste Christus tot vijand van het menschelijk geslacht verklaard werd en de haat tegen de openbaring ook tot loochening dier waarheden voerde, welke de rede van zelve begrijpt. In de 16de eeuw ontdeed men zich eerst van het kerkelijk geloof, zonder evenwel de goddelijke openbaring geheel te loochenen; vervolgens ging men over tot een zoogenaamden natuurlijken godsdienst (Deismus), loochende dan verder het bestaan van God en vereerde de menschelijke rede als eene godheid; thans is men echter bovendien zoo ver gekomen, dat men het stof vergoddelijkt, dat alleen alles in alles zijn moet. Daarmede komt dat praktisch streven volmaakt overeen; de eenige Verlosser, aan wien men zich houdt, is de nijverheid (industrie) en hare voor naamste voorwaarde — het kapitaal. Het eeuwige en goddelijke echter heeft niet slechts alle aantrekkelijkheid verloren, maar men tracht daarenboven elke hoop op een beter toekomstig leven te vernietigen. Hierin vertoont zich juist de vloek van den strijd tegen het Licht, dat in de wereld is gekomen (Joes. III. 19.), dat men zich zoo veel mogelijk moeite geeft, om de geestelijke waardigheid des menschen weg te redeneren en hem alle hoop op het hoogere te benemen, terwijl het oude heidendom ook ten tijde van het diepste zeden-

voordeel der beminnelijke godsvrucht tot het H. Hart van Jesus voor onzen tijd trachten aan te toonen, terwijl wij van de te niet ontkennen betrekking, die er tusschen het al-

bederf nog altijd eene achtenswaardige neiging tot het hoogere en geestelijke aan den dag legde.

Zoo is dan inderdaad het Judas'-gedrag, dat van de woorden des eeuwigen levens niets wil weten, maar alleen den mammon dient en geen oogenblik aarzelt, om de Kerk van Christus aan die dienstbaarheid op te offeren, thans in vol-
len bloei.

Overigens zien wij, gelijk hierboven is aangemerkt, uit de geschiedenis, dat Christus evenals in de dagen van Zijn sterfelijk leven, zoo ook in lateren tijd bij den steeds toenemenden afval van het christelijk geloof en leven hen, die nog het hoogere zoeken, met bovennatuurlijke gunsten overlaadde en onder hen bijzondere ver-
eerders van Zijn goddelijk Hart opwekte. In geen eeuw wellicht zag men zoovele bovennatuurlijke verschijnselen in de Kerk: in geene waren zoovele Heiligen, die door eene buitengewone godsvrucht tot het allerheiligste Sacrament uitmunten, als juist in de 16de eeuw, waarin de groote afval van het bovennatuurlijke op schrikbarende wijze zich begon te vertoonen, waarbij namelijk de aanvallen tegen het allerheiligste Sacrament in de eerste rij stonden. Men denke slechts aan den H. Carolus Borromeus, de H. Teresia, den H. Ignatius de Loyola, den H. Franciscus Borgia, den H. Paschalis Baylon, en zeer vele anderen, die genoegzaam bekend zijn.

De buitengewone godsvrucht dier Heiligen je-

lerheiligste Sacrament des Altaars en de vereering van het H. Hart van Jesus bestaat, zullen uitgaan.

Ten allen tijde volgt de Heer bij de uit-

gens het allerheiligst Sacrament moest volgens het inzicht des Heeren zonder twijfel eene vergoeding wezen voor de onteering van dit wonderbaar geheim van den kant der kettters. De bijzondere vereering van Zijn Hart echter, die vooral uitsluitend ten doel heeft den goddelijken Verlosser voor de Hem door de katholieken zelven toegevoegde beledigingen vergoeding te schenken, liet de Heer eerst dan in het openbaar optreden, toen uit de natrillingen van het kalvinismus, de secte der Jansenisten ontstond, die zich noch aan de Kerk onderwerpen, noch van haar scheiden wilden, en door hunne gestrengte leer (rigorismus) de ontvangst der H. H. Sacramenten bijna onmogelijk maakten en werkelijk aan de Kerk verraad pleegden, doordien zij om haar gezag te verminderen en te vernietigen, met de Parlementen gemeene zaak maakten, terwijl zij toch den schijn aannamen, als hadden zij grooten ijver voor het christelijk leven. Hunne woelingen waren eene der voornaamste oorzaken dier zamenzwering tegen Christus op het einde der vorige eeuw, die de bekende afschuwelijke omwenteling ten gevolge had.

In den laatsten tijd eindelijk, waarin de wereld zich als het ware in eene markt verandert en met den mammondsdienst ook verraderlijke list tegen de Kerk — tegen Christus het toppunt bereikt heeft, zien wij ook de devotie tot het H. Hart van Jesus in hare grootste ontwikkeling.

deeling der genaden den door Hem Zelfen vastgestelden regel: „Wie heeft, dien zal „gegeven worden; en alwie niet heeft, dien „zal ontnomen worden ook wat hij meent te „hebben.” (Luc. VIII. 19).

De geestelijke gaven, waarmede de eenen geen voordeel doen of ze zelfs weigeren, zullen op anderen overgaan, zoodat zij overvloed hebben, terwijl genen uit eigen schuld van gebrek omkomen. Als wij nu bedenken, hoe het ongeloof zich thans meer en meer uitbreidt en de opstand tegen God bij vele menschen tot in een satanischen haat is veranderd, dan kunnen wij geenszins er aan twifelen, dat Christus, als tegenwicht tegen dien hand over hand toenemenden afval, anderen des te meer in zijn' dienst bevestigt, hen met genaden overlaadt en te dien einde ook tot die goddelijke genadebron voert, die Hij Zelf geopend heeft, te weten: tot het allerheiligste Sacrament des Altaars.

Dit is te lichter te verklaren, doordien dit goddelijk Sacrament reeds uit *zijne natuur*, een bijzonder heilmiddel voor de kwalen van onzen tijd is.

De heilige Eucharistie heeft evenals het natuurlijk gebruik van spijs en drank een tweevoudig doel. Zij is vooreerst ingesteld als voedsel der ziel ten eeuwigen leven en als onderpand der toekomstige heerlijkheid.

Zij is echter tevens een band van gemeenschap tusschen de geloovigen, evenals het dischgenootschap en het recht van gastvrijheid in een natuurlijk opzicht voor het maatschappelijk leven van zeer groot belang is, en de behoefte aan voedsel aan alle maatschappelijke betrekkingen in zekeren zin de eerste impulsie geeft.

In elk opzicht staat het geheim der Eucharistie rechtstreeks tegenover de verkeerde richting van onzen tijd. Want welke overeenstemming bestaat er tusschen eene richting, die geheel en al aardisch is en alles verbant, wat op het eeuwige leven betrekking heeft; welk eene overeenkomst bestaat er tusschen zulk eene richting en zulk een gastmaal, dat in elk opzicht bovennatuurlijk is: bovennatuurlijk in zijn oorsprong, bovennatuurlijk in zijn wezen, bovennatuurlijk in zijn doel; dat goddelijk brood des levens, hetwelk van den hemel is gedaald, om den in den vreemde wandelenden pelgrim te verkwikken, hem een voorsmaak der reijne vreugde in Gods huis te geven en hem te versterken voor de reis naar zijn eeuwig vaderland.

Het geheim der Eucharistie bewerkt onder de menschen eene gemeenschap van de verhevenste natuur, daar het een ieder op het innigste met Christus en in Hem allen onder elkander als huis- en dischgenooten

Gods vereenigt, hen tot een hemelsch gezin, ja tot een geheimzinnig lichaam als het ware ineensmelt; — „dewijl het één brood is, „zijn wij, de velen, één lichaam, allen wij „die deel hebben aan het ééne brood”. (1. Cor. X. 17.) Dit geheim omvat dus de geloovigen met den alleredelsten — met een waarlijk goddelijken band. Daarentegen leidt de tegenwoordige tijd steeds meer en meer naar het socialismus, dat wil zeggen, naar een maatschappelijken toestand, die niet slechts elk' bovennatuurlijken band uitsluit, maar ook de in de natuurlijke orde gevestigde banden, in zooverre zij een hooger karakter hebben, met geweld verbreekt, elk geschiedkundig recht, elk gezag versmaadt en enkel op stoffelijke behoeften acht geeft. 1)

1) Er bestaat zonder twijfel ook een aanrakings-punt tusschen de altaargemeenschap en de maatschappelijke richtingen; anders kon van een genesmiddel geen spraak zijn. De door het allerheiligste Sacrament gevestigde gemeenschap is een communismus van heilige, goddelijke natuur, en juist daardoor een antidotum, een tegengift, tegen het lage, duivelsche communismus. Geen berust op versterving van zich zelve, en ziet, zonder te letten op het natuurlijk onderscheid ten aanzien van stand en bekwaamheid, slechts op de gemeenschap, die een ieder met den Zoon Gods heeft; — dit daarentegen berust op eigenbelang, en ziet insgelijks, zonder te letten op het toevallig verschil, alleen op de

Het beginsel, waarop deze tweevoudige verkeerdheid, waaraan onze tegenwoordige tijd lijdt, steunt, is niets anders, dan de *materialistische (stoffelijke) wereld-beschouwing*; want die onttrekt niet slechts aan ieder-een elk met het eigenbelang strijdige doel, maar verscheurt ook elken rechtstitel, welke een overwegend gezag zou kunnen vestigen; daarom moet haar elk voorrecht van een enkel als een schreeuwend ongelijk voorkomen (in zooverre bij eene materialistische

menschelijke natuur als zoodanige, op de gemeenschap van een ieder met den eersten Adam. Zoo dikwijls de communistische en democratische strekkingen meer op den voorgrond traden, spreidde ook het heilig Altaargeheim een grooteren luister ten toon. Het is zeker niet bij geval, dat de H. Thomas van Aquine het officie voor het feest van het allerheiligste Sacrament vervaardigde; hij verschijnt in zekeren zin als vertegenwoordiger der bedelorden, die de rechtmatige behoeften, welke de der maatschappelijke orde zoo gevaarlijke secten van dien tijd verkeerd opvatten en misbruikten, op de ware wijze bevredigden. Even zoo min is het toevallig, dat ten tijde der reformatie, de Jesuiten het ware denkbeeld, waarop de gemeenschap in het rijk Sion steunt, maar dat door de herdoopers vreeselijk was misvormd, naar het plan der Voorzienigheid verwezenlijkten, en de godsvrucht tot het allerheiligste Sacrament zoo buitengewoon liefhadden en bevorderden.

beschouwing uit inconsequentie nog van recht sprake kan wezen.)

Hoe nu echter de materialistische wereldbeschouwing in verband staat met het geheim der Eucharistie is van zelve duidelijk. Het materialismus offert het goddelijke, en daarmede in het algemeen al wat geestelijk is, ten gunste der materie (van het stof) op; daarentegen verheft de Eucharistie niet slechts het geestelijke, maar in zekeren zin de geheele natuur tot het goddelijke, daar de edelste voortbrengselen der natuur in het vleesch en bloed van den God-Mensch worden veranderd, en dit weer door den mensch wordt genuttigd, om alzoo de innigste vereeniging met den Schepper daar te stellen en het geheele menschdom als het ware te vergoddelijken. Wij hebben dus eene volmaakte tegenstelling: hier zien wij het natuurlijke, zelfs het stof niet uitgezonderd, in zekeren zin in God veranderd; — daar laat men het goddelijke in het natuurlijke en wel in het laagste gedeelte daarvan, in het stof, verdwijnen en te nietgaan.

Deze rechtstreeksche tegenstelling tusschen de verkeerde richting van onzen tijd en het eucharistisch geheim toont ons zonder twijfel, dat wij in het ijverig gebruik maken van het laatste het beste behoed- en geneesmiddel voor de kwalen der eerste moeten

zoeken. Want de verschillende genademiddelen, die de Verlosser heeft ingesteld, versterken vooral de aan hunne bijzondere eigenaardigheid rechtstreeks tegenovergestelde zwakheid der menschelijke natuur, en bijgevolg hebben wij van het gebruik van het allerheiligste Sacrament des Altaars eene bijzondere goddelijke hulp tegen de genoemde kwalen van onzen tijd te verwachten. Daarbij komt nog de zedelijke invloed, dien de vertrouwelijke omgang met Christus in dit wonderbaar Sacrament op elken mensch onmiddellijk uitoefent. De geloovigen kunnen niet bij de viering van het eucharistisch offer naastig tegenwoordig zijn, zonder zich van de waarheid doordrongen te gevoelen, dat zij een volk zijn, dat door het offerbloed van Christus is vrijgekocht, Zijne wederkomst verwacht, ¹⁾ tot de eeuwige heerschappij met Hem is voorbestemd; „dat zij zijn een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een volk des eigendoms” (I Pet. II. 9.) Zij kunnen zich niet met het brood des levens en der toekomstige heerlijkheid voeden, zij kunnen niet als gasten bij den goddelijken maaltijd verschijnen, zonder ge-

1) Zoo dikwijls gij dit brood zult eten, en den kelk drinken, zult gij den dood des Heeren verkondigen, totdat Hij komt. (I. Cor. XI, 26.)

dachtig te wezen, dat zij op aarde slechts vreemdelingen zijn en gelijk de met manna van den hemel gespijzigde Israëlieten door de woestijn van dit leven naar het beloofde land reizen, dat hun krachtens het nieuwe en eeuwige verbond is toegezegd, om daar al de vreugde van het door het avondmaal voorbereid dischgenootschap Gods in eeuwigheid te smaken. Zij kunnen het Sacrament der Liefde, dat de goddelijke Verlosser hun door Zijnen dood bereid heeft, en waarin Hij niet alleen hun gastheer, maar zelfs hunne spijsze wordt, niet met de vereischte godsvrucht ontvangen, zonder zich door wederliefde aan Christus te schenken, en voor de ijsskoude onverschilligheid van onzen tijd in godsdienstzaken te vrijwaren.

Men kan niet veronderstellen dat de geloovigen al de betrekkingen van het allerheiligste Sacrament des Altaars duidelijk kennen, en telkens de geheele volheid van bovennatuurlijke opwekkingen, die in hetzelfde zijn verborgen, bij zich waarnemen; maar in allen geval moet het dikwijls aanzitten aan de goddelijke tafel en de devotie tot het allerheiligste Sacrament des Altaars in het algemeen, op elk eenigzins vatbaar gemoed, een verheven, veredelenden, louterenden en heiligen indruk maken en in hetzelfde eene der tegenwoordige richting geheel tegenover-

gestelde gezindheid teweegbrengen.

Denzelfden heilzamen invloed oefent de gemeenzaamheid met het H. Altaargeheim ook in maatschappelijk opzicht uit. Wie er van overtuigd is, dat de geloovigen gezamenlijk bij de H. Communie op het innigste met Gods Zoon en in Hem ook onderling als een heilig gezin worden vereenigd, zal ook het voorbeeld, dat Christus bij de instelling van het allerheiligste Sacrament door de voetwassing gegeven heeft, als ook de vermaning, die Hij daarbij gaf, niet geheel kunnen vergeten. De rijke zal met achting en liefde nederzien op den arme, die, evenals de rijkste en aanzienlijkste, een dischgenoot van Jesus is, en derhalve een voorrecht geniet, waarvoor elk verschil van stand verdwijnt; de arme echter wordt door het bewustzijn van dit voorrecht opgebeurd, zoodat hij het drukkende zijner uiterlijke omstandigheden, zijner armoede minder gevoelt, of zelfs met eenige voorliefde daarin verwijlt. De heilige Eucharistie is dus inderdaad een krachtig geneesmiddel voor het lage egoïsmus, dat de materialistische wereld-beschouwing voortbrengt, en krachtens hetwelk de welhebbende alleen aan zich zelve denkt, de onbemiddelde daarentegen met een geheimen wrok zijn toestand verdraagt, die hem tot het eenige, wat hij zoekt, tot aardsch genot,

den toegang sluit, en derhalve socialistische omwentelingsdenkbeelden in hem opwekt.

Eindelijk mag men niet onbemerkt laten voorbijgaan, dat slechts het vaste en levendige geloof in staat is de bron, waaruit de materialistische beschouwingen haren oorsprong hebben — de rationalistische vrijbuitery namelijk — te verstoppem; het geloof echter wordt door het allerheiligste Sacrament des Altaars beproefd, gevoed en versterkt. Want dit Sacrament vordert uit zijne natuur zeer veel van het geloof; het verdraagt zich niet met een wankelend, oppervlakkig, rationalistisch geloof, d. i. een schijn-geloof, maar vordert een bepaald positief, op Gods gezag steunend geloof, een geloof, dat de geheele leer der katholieke Kerk voor waar houdt. Het is derhalve gelijk aan eene scherpe ploegschaar, die de eenen naar den linkerkant laat afglijden, de anderen naar den rechterkant duwt, dat wil zeggen: het hoogheilig Sacrament is een steen des aanstoots, waartegen het half- en schijn-geloof zich verbrijzelt, en of in ongeloof wegsterft, of met Gods genade voor een waar, grondig, bovennatuurlijk geloof plaats maakt. Zoo dikwijls men dit Sacrament ontvangt, oefent men daardoor bepaaldelijk zijn geloof, inzonderheid in den tegenwoordigen tijd, tegen over de honende houding van het despotisch

rationalismus en bijgevolg moet de H. Communie, ook afgezien van de uit het Sacrament geputte genade, tot bevestiging des geloofs bijdragen. Doch alles blijft flauw zonder de liefde. Dat nu echter het vuur der liefde, dat aan onzen tegenwoordigen tijd zoo jammerlijk ontbreekt, en wiens uitdooving het ledige hart naar den draf der onreine dieren doet begeeren, in het allerheiligste Sacrament als het ware zijn eigen haard heeft, behoeft wel niet bemerkt te worden. Zal dus godsdienstige warmte in onzen tijd opdagen, dan is zulks alleen daardoor mogelijk, dat de harten de vreugde der heilige liefde Gods in het geheim van het hoogheilig Sacrament des Altaars leeren smaken.

Op die wijze kan bijgevolg de heilige Eucharistie met recht als bijzonder geneesmiddel voor de rampen der kwalen van onzen tijd beschouwd worden en daarom is het ook billijk, dat de liefde der menschen tot deze erfenis, hun door hunnen Verlosser, toen Deze in schijn van hen wegging, nagelaten, op alle mogelijke wijze worde opgewekt en aangeweekt. Hierbij moet men echter nog op iets anders letten. De richting van onzen tijd, die juist het tegenovergestelde beoogt van hetgeen Jesus door het Sacrament Zijner liefde wil uitwerken en waarvan sprake was, is niet alleen de grootste belediging voor den goddelijken

Verlosser, maar ook eene ware verachting van het menschedom. De gedachte, dat Christus als God-Mensch in het allerheiligste Sacrament onder ons tegenwoordig is, dat de Oneindige onder ons, ellendige stervelingen, als het ware Zijne woontente heeft opgeslagen en daardoor reeds hier op aarde de woorden der H. Schrift: „Ecce tabernaculum Dei cum hominibus et habitabit cum eis (zie, de hutte Gods bij de menschen en Hij zal bij hen wonen (Openb. XXI. 3.),” in zeker opzicht bewaarheid worden, die gedachte, zeg ik, welke op zich zelve zoo treffend is, maakt nogtans uit noodlottige gewoonte niet den minsten indruk op den mensch. De feestdag van het allerheiligste Sacrament is eene passende, maar *betrekkelijk* toch uiterst zwakke uitdrukking der tot blijdschap opgevoerde stemming, die dit geheim bij alle geloovigen moet teweegbrengen. Het is echter des te smadelijker en ergerlijker, dat het grootste gedeelte der menschen en zelfs der gedoopten nevens de woonstede des aanbiddelijken Verlossers, — Die juist daarom onder de menschen woont om de aarde in een hemel te veranderen en met allen eene vriendschap te sluiten, die in het ander leven niet eindigt, maar inniger wordt en oneindig gelukkig maakt, — in een dol gejubel rondom het gouden kalf dansen en niet zelden den

goddelijken Gast als een ongenoodigden indringer zou willen buiten de deur zetten. Het is dus in een woord zeer billijk, dat zij, die nog een levend geloof hebben, den in het allerheiligste Sacrament tegenwoordigen Verlosser des te ijveriger komen aanbidden, vereeren en huldigen; ja, het is eene *wezenlijke eer* voor het menschdom. Allen moeten het zich als een duren plicht aanrekenen, de verachting uit te wisschen, welke het door den Schepper zoo buitengewoon geëerd geslacht zich door onteering van dienzelfden Schepper op den hals haalt.

Het eerherstel van den kant der ijverigen voor de belediging, het hoog-heilig Sacrament door de lauwen en nalatigen aangedaan, vorderde, wel is waar, steeds de billijkheid, of liever de *rechtvaardigheid*, dewijl immers het geheele menschdom door de door Gods Zoon in hun midden opgerichte woouplaats gezamenlijk geëerd wordt, en daarom ook gezamenlijk tot eene passende huldiging verplicht is; maar voor onzen tijd wordt dit nog dringender gevorderd, wijl, gelijk reeds werd aangeduid, het kenmerkend teeken zijner richting, zijn tot beginsel verheven mammonsdiens eene rechtstreeksche onteering is van het allerheiligste Sacrament des Altaars, afgezien daarvan, dat in vele openbare vergaderingen de afschuwelijkste lastertaal tegen

hetzelve wordt uitgebraakt en de plechtige optochten ter eere van het allerheiligste Sacrament op vele plaatsen uit vrees voor ergerlijke wanorde niet kunnen gehouden worden.

Over het tweevoudig gezichtspunt, van waaruit wij de noodzakelijkheid eener bijzondere godsvrucht tot het allerheiligste Sacrament in den tegenwoordigen tijd hebben overwogen, spreekt Z. D. H. de Prins-bisschop van Brixen zeer schoon, door aan te toonen, hoe tijdig de orde der altijddurende aanbidding is :

De ziekte van onzen tijd is de zwakheid des geloofs. Vanwaar is zij ontstaan? De voornaamste oorzaak daarvan is de ongeloovige wijsbegeerte, die het waagde, het bestaan van den persoonlijken, alwetenden, heiligen en rechtvaardigen God te loochenen en in Diens plaats een god te leeren, die slechts in de gedachte moet bestaan. De voornaamste oorzaak daarvan is verder het ongeloovig bijbelonderzoek, dat de geschiedenis aangaande den Persoon en het verlossingswerk van Jesus Christus tot eene fabel wil maken. Het voornaamste middel tegen deze ziekte is derhalve het geheim der wezenlijke tegenwoordigheid van Jesus Christus, den God-mensch, in het allerheiligste Sacrament des Altaars.

Eene andere ziekte van onzen tijd is het

materialismus. Het is de vrucht van de zwakheid des geloofs; want een mensch, die zwak is in het geloof, geraakt zeer zeker in den maalstroom der wereldsche beslommeringen en tijdelijke zaken, en wordt zoodanig door denzelve medegesleept, dat hij zijne eeuwige bestemming niet alleen uit het oog verliest, maar ook weldra ten eenenmale loochent.

Het tegenmiddel is wederom het allerheiligste Sacrament des Altaars, waarin wij het *kostbaarste onderpand hebben, dat wij voor eene gemeenschap der Heiligen en het eeuwige bezit van God bestemd zijn*. Hoe zou derhalve eene orde niet tijdig wezen, die uitsluitend aan den dienst en de vereering van het allerheiligste Sacrament is toegewijd? Zulk eene orde is eene buitengewoon liefelijke ster, die in den nacht dezer droevige tijden aan het uitspansel der Kerk schittert.

Niet minder tijdig is het tweede doel van de orde der altijddurende aanbidding. Met die altijddurende aanbidding en verheerlijking van het allerheiligste Sacrament vereenigen die Religieusen ook een voortdurend eerherstel, dat zij aan het goddelijk Hart van Jesus in Zijn liefdegeheim aanbieden voor al de beledigingen, die Hem door ongeloof, onverschilligheid, lauwheid, door allerlei zonden en misdaden worden aangedaan. Hoe meer

de afval toeneemt, hoe meer ongelukkigen als offers der begeerlijkheid der oogen, der begeerlijkheid des vleesches en der hoovaardij des levens vallen, des te meer neemt ook het verlangen om eerherstel en verzoening aan te bieden overal toe. Het vertoont zich in de devotie tot het goddelijk Hart van Jesus, in de eerherstellende Communie, in het Apostolaat des Gebeds enz. De kerken der Religieusen van de altijddurende aanbidding zijn inderdaad bestemd als eene plaats van verzoening en vergoeding voor al de beledigingen, die Jesus' H. Hart door verachting en misbruik Zijner genaden worden aangedaan.

Wat wij nu tot dusverre gezegd hebben, heeft niet zoo zeer betrekking op de bijzondere vereering van het H. Hart van Jesus, als op de godsvrucht tot het allerheiligste Sacrament des Altaars, die, wel is waar, met de devotie tot het H. Hart innig vereenigd, maar toch niet geheel en al dezelfde is. Er blijft ons dus nog altijd over de vraag te beantwoorden: „Waartoe dient de bijzondere vereering van „het goddelijk Hart van Jesus, terwijl reeds „de H. Eucharistie op zich zelve ons alle geestelijke voordeelen verschaft, die in staat „zijn den stroom des verderfs, althans bij „een groot gedeelte van het menschedom, tegen te houden?”

Ik antwoord hierop: Dezelfde vraag kon

men met betrekking tot den H. Joannes stellen. De verkwikking door het vleesch en bloed van Christus was op zich zelve veel wonderbaarder dan het ligchamelijke rusten aan het Hart des Verlossers; desnietteenstaande was het laatste voor het doel van Jesus voorzeker niet overtollig. Het gold een uitwendig, met de menschelijke natuur juist overeenkomend middel, om te toonen, hoe de Verlosser in Zijne smart over de laagheid des verraders, die zelfs het heiligste en vereerenswaardigste recht van gastvrijheid, dat er zijn kan, namelijk het goddelijke, ontheiligt, in zekeren zin tot Zijn troost, den leerling der liefde in Zijn binnenste inleidt, en door het welwillendst gunstbewijs Zich van diens getrouwheid verzekert. Hoe zou de Zaligmaker dat doel beter hebben kunnen bereiken, hoe zou Hij den H. Joannes op eene meer treffende wijze Zijne liefde en teederheid hebben kunnen te kennen geven, dan daardoor dat Hij hem bij het laatste avond- en afscheidsmaal aan Zijn Hart liet rusten? En hoe zou Joannes zich zelve krachtadiger tot eene buitengewone liefde jegens Jesus hebben kunnen opwekken, dan door de herinnering aan dat vriendschapsbetoon des goddelijken Meesters en aan hetgeen hij op Golgotha gezien had?

Waarom zou de Verlosser zich dan ook in het vervolg niet van een dergelijk middel

bedienen, om, bij het toenemend verraad van den kant dergenen, die zich christenen noemen, het zoo evengenoemde doel te bereiken? Zulk een middel is echter voorzeker de devotie tot Zijn H. Hart, die ons voortdurend op zoo tastbare wijze aan de oneindige liefde des Verlossers herinnert en, zoo zij wel beoefend wordt, onze harten tot de vurigste wederliefde moet ontsteken. Het is het doel dezer devotie, om den ijver in de vereering en in het gebruik van het allerheiligste Sacrament des Altaars, gelijk het van ouds in de Kerk bestond, en dat zonder eene nieuwe opwekking steeds meer verwaarloosd zou worden, op nieuw te verlevendigen en tevens de oefening der eerherstellende Communie voor de trouweloosheid, tegen hetzelfde bedreven, er bij te voegen.

De vraag, waarom de goddelijke Verlosser zich niet eerder van dit middel bediend heeft, hebben wij reeds gedeeltelijk beantwoord. Evenals het laten doorsteken van Zijn H. Hart op Golgotha het laatste en uiterste was, wat Jesus doen kon, om Zijne onbeschrijfelijke liefde tot de menschen en Zijne algeheele opoffering voor hun welzijn aan den dag te leggen, zoo is ook de openbaring der liefde en beminnelijkheid, als ook der onuitputbare genadeschatten van Zijn goddelijk Hart als het ware de *laatste poging*, die Hij gebruikt,

om de liefdelooze, ijskoude wereld door de vlammen Zijner liefde te verwarmen en te ontsteken; zij kan bijgevolg slechts bestemd zijn voor het laatste tijdperk, waarin de bewuste en uit beginsel voortkomende afgekeerdheid van den Verlosser het einddoel, dat zij zich kan stellen, te gemoet smelt. ¹⁾

Dit moge ten aanzien der devotie tot het H. Hart van Jesus in het algemeen voldoende wezen. Nu hebben wij nog in het bijzonder over het Apostolaat des Gebeds, dat zich uit de devotie tot Jesus' H. Hart heeft ontwikkeld, eenige woorden te zeggen.

Het „Apostolaat des Gebeds” is eene vereeniging, die hare leden verplicht, om dagelijks al hunne inzichten, gebeden, werken en lijden aan God op te offeren in vereeniging met het goddelijk Hart van Jesus.

Het doel dier opoffering is uit den aard der zaak geen ander, dan de bevordering en uitbreiding van het rijk Gods, daar het goddelijk Hart geene andere oogmerken en inzichten kan hebben; van daar komt dan ook

¹⁾ De negatieve wetenschap is reeds bij dit uiterste punt, bij dit einddoel aangeland. Want dieper dan tot het Materialismus kan zij niet afdalen. Er is nu nog slechts noodig, den vreeselijken zuurdeesem in de massa's te werpen, of liever, daar dit reeds geschied is, ze geheel en al daarvan te laten doortrekken.

de naam van „Apostolaat”. In het bijzonder wordt echter die dagelijksche opoffering nog gedaan voor zekere meer dringende noodwendigheden en behoeften, die door den algemeen Bestuurder maandelijks worden bekend gemaakt. ¹⁾

Dat het Apostolaat des Gebeds in zoover het niet als eene vereeniging, maar als eene oefening van een enkel persoon wordt beschouwd, natuurlijkerwijze uit de godsvrucht tot het H. Hart van Jesus voortkomt, behoeft wel geen bewijs. Doch ook de vereeniging als zoodanig is geheel volgens den geest dier devotie, daar het goddelijk Hart niets zoozeer wenscht als eenheid, onderling hulpbetoon, gemeenschappelijk gebed (vergel. Joes. XVII. 20. enz. Matth. XVIII. 20, 21.), en derhalve ook al Zijne vereerders onderling wil vereenigd zien. Alhoewel nu de Aartsbroederschap van het H. Hart van Jesus reeds op zich zelve zulk eene vereeniging en verbroedering daarstelt, dringt zij door hare statuten

¹⁾ De vereeniging van het Apostolaat des Gebeds werd voor ruim 20 jaren op het Seminarie te Vals bij Le Puy in Frankrijk opgericht, en herhaalde malen door de Kerk goedgekeurd. Hare statuten werden den 12 September 1866 door den H. Stoel geapprobeerd. Sedert het jaar 1867 is de vereeniging ook in Nederland bekend en thans reeds algemeen verspreid.

toch niet zoo op de oefening van het gemeenschappelijk gebed aan als het Apostolaat des Gebeds, en daarom, kan men dit als hare aanvulling beschouwen. Hoe tijdig die aanvulling is, zal uit het volgende blijken.

Het is zeker overbodig, om met het oog op de tegenwoordige tijdsomstandigheden over de noodzakelijkheid des gebeds te spreken; door allen wordt die noodzakelijkheid erkend en gevoeld. Er is een *algemeen en vereenigd gebed* noodig, wijl ook het gevaar algemeen is en wijl het gebed inzonderheid door de gemeenschap een onbegrensd vermogen en uitwerking verkrijgt. Het is bijgevolg van het hoogste gewicht, dat de verschillende gebedsvereeningen, die zich als krachtige steunpilaren van Gods Kerk verheffen, op het zorgvuldigste worden aangekweekt en bevorderd.

Onder de reeds opgerichte gebedsvereeningen neemt echter het Apostolaat des Gebeds om zijne snelle en algemeene uitbreiding eene zeer voorname plaats in. Wanneer de vereering van het goddelijk Hart van Jesus, alsmede de vereering van het onbevleete Hart van Maria, thans in het algemeen als het ware het zegel van het geestelijk leven is, dan kan men ook niet verwonderd staan, dat de vereening van het Apostolaat des Gebeds, die uit de devotie tot het H. Hart van Jesus is voortgekomen, overal den groot-

sten bijval vindt en buitengewonen zegen aanbrengt.

Niemand zal ontkennen, dat elke gebedsvereening in de Kerk zich aansluit én aan het hoogpriesterlijk gebed, dat Christus bij de viering van het laatste avondmaal voor Zijne daarbij tegenwoordige zoowel als toekomstige leerlingen verrichtte (Joes. XVII.), én aan dat hetwelk Hij aan het kruis voor Zijne vijanden deed. Om die reden betaamt het ook, dat de bijzondere gebedsvereening, waartoe de geloovigen tot zekere doeleinden zich onderling verbinden, met de devotie tot het H. Hart van Jesus in verband sta, daar deze zich insgelijks én aan het allerheiligste Sacrament des Altaars én aan het geheim des kruises aansluit.

Het allerheiligste Sacrament heeft de goddelijke Verlosser alleen voor Zijne volgelingen en vrienden ingesfeld, het is het gastmaal der liefde en der gemeenschap voor de Zijnen; daarom heeft Hij bij het laatste avondmaal slechts voor Zijne leerlingen en in het algemeen voor de geloovigen gebeden: „Ik „bid voor hen: niet voor de wereld bid Ik, „maar voor dezen, die Gij Mij gegeven hebt, „wjl zij de Uwen zijn”. (Joes. XVII. 9.) Zoo bidt ook de Kerk in den kanon der H. Mis alleen voor de geloovigen (pro omnibus

orthodoxis atque catholicae et apostolicae fidei cultoribus). Christus is echter voor allen gestorven, ook voor Zijne vijanden; ja juist omdat de menschen Gods vijanden waren, is Christus gekomen, om voor hen te sterven. Derhalve heeft Hij aan het kruis voor Zijne vijanden gebeden, en zoo bidt ook de Kerk op goeden Vrijdag, waarop zij de gedachte-nis van den kruisdood houdt, voor alle menschen, niet slechts voor de geloovigen, maar ook voor de ongeloovigen. Hoemeer nu in onze dagen de wereld dengenen vijandig is en hen tracht omver te werpen, die „niet van de wereld zijn”, des te luider moet ook in de Kerk het gebed van Christus klinken; „Heilige Vader! bewaar hen in Uwen naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één „zijn, gelijk wij”. (Joes. XVII. 11.) En hoe hooger de woede der kruisigers stijgt, des te inniger moet de Kerk met Christus smee-ken: „Vader! vergeef het hun, want zij we-ten niet, wat zij doen.” (Luc. XXIII. 34). Aan die tweevoudige roeping beantwoordt de vereeniging van het Apostolaat des Gebeds op de volmaaktste wijze, daar het in vereeniging met het goddelijke Hart van Jesus zoowel bidt voor de innigste vereeniging der getrouwe dienaren van Christus onderling, als voor de toenadering en bekeering Zijner vijanden.

Dr. Hipler haalt in een Tijdschrift voor kath. Theologie de hieronder volgende merkwaardige woorden aan uit eene verhandeling van Jos. v. Görres, „Over eene met den tijd overeenkomende uitbreiding van den kerkelijken gebedskring”, waarin volgens de opvatting van Hipler de wensch wordt geuit, „dat de Kerk zich mocht gedrongen gevoelen, om op dezelfde wijze als zij weleer den dag der instelling van het heilig avondmaal door den feestdag van het allerheiligste Sacrament verheerlijkte, ook den goeden Vrijdag door de instelling van een nieuw feest als het ware tot zijn volle recht en beteekenis te doen komen”. Het is wel de moeite waard, de geheele aanhaling hier neer te schrijven, wijl zij zeer geschikt is, om ons onderwerp toe te lichten.

De Kerk, — zegt Görres, nadat hij de instelling en beteekenis van den feestdag van het allerheiligste Sacrament heeft verhaald, — is niet alleen gesticht om eene grondig doorachte en ingevoerde leer door eene daarmede overeenstemmende feestviering te bezielen en alzoo hare geloovigen — de waarheid daarvan te doen begrijpen: maar zij moet ook de geheele maatschappij doordringen en haar als het ware tot een godsdienstig-zedelijk geheel opbouwen, en dat is eene moeilijker taak dan de eerste, die reeds zooveel

eeuwen vol moeite en arbeid gekost heeft. Want hier geldt het niet zoozeer den strijd tegen de ketterijen der *rede* (Intelligenz) als tegen die van den *wil*. De viering van den feestdag van het allerheiligste Sacrament, hoe zeer zij ook, door het vermogen der kunst ondersteund en door christelijke geestdrift geholpen, tot de volmaakte uitdrukking van het kerkelijk geloof gekomen is, is met betrekking tot de aangehaalde ethische roeping der Kerk als niets anders dan als een, wel is waar onbedriegelijk, voorteeken der toekomstige overwinning te beschouwen. Feitelijk werd, nadat de feestdag bijna drie eeuwen lang gevierd was, de scheiding tusschen geloof en leven steeds grooter en een ieder riep herhaaldelijk en steeds luider naar hervorming. Zoo nu de H. Maagd — Juliana van Luik — naar den voet van den Corneliberg ware teruggekeerd, zou de maan haar gebed hebben aanschouwd, niet gelijk welker schitterend in haar vol licht en slechts aan den rand ietwat ingekorven, maar zóó alsof zij haar laatste kwartier nabij ware, half in het zonnelicht staande, half in de schaduw gehuld, en wederom door den schijn der aarde half zichtbaar en zoo in haar licht en schaduw toch in eene geheele rondheid afgebakend". Drie eeuwen zijn intusschen verlopen, eeuwen vol van bitteren strijd tus-

schen de twee partijen, die zich wederkeurig de oorzaak der nieuwe verduistering verwijten en alom is het meer en meer duidelijk geworden, dat, terwijl alle menschelijke pogingen zich gedurende zoo langen tijd hebben uitgeput, slechts hooger bijstand eene reddende hand kan aanbieden. De Kerk nu is zich der macht om dien hooger bijstand af te smeeken en met goed gevolg door het gebed te kunnen afsmeeken, ten allen tijde bewust geweest, en zij heeft ze uitgeoefend als middelares tusschen het goddelijke en menschelijke. Jaarlijks, wanneer in den loop van het kerkelijk jaar *de goede Vrijdag* is teruggekeerd, heeft zij, nadat de lijdensgeschiedenis is gezongen, eene afzonderlijke reeks van gebeden voorgeschreven, die alles in zich bevatten, wat zij in den loop van het geheele jaar te bidden en te vragen heeft. Op eene treffende, waarlijk aandoenlijke wijze bidt zij dan voor zich zelve, voor alle orden der Hierarchie, terwijl zij van de hoogste tot de laagste afdaalt; voor geheel het volk Gods en voor de christelijke vorsten in 't bijzonder; voor de catechumenen en voor alle nooddriftigen in het algemeen; vervolgens voor de ketters en schismatieken en ten laatste voor de joden en heidenen. Die verheven gebedscirkel, waarbij niets wat in het menschelijk leven voorkomt, niets waardoor

de Kerk tot de genootschappen, die nog van haar gescheiden, maar tot de eenheid met haar geroepen zijn, in betrekking staat, stilzweigend wordt voorbijgegaan, dringt gelijk het ten hemel opklimmende smeekgebed van den voor de geheele wereld gekruisten Opperpriester als het ware met hevig geweld in onze ooren; maar het schijnt alsof de naklank dezer heilige stem in den loop der eeuwen zoowel als van het enkel kerkelijk jaar te spoedig in de harten der geloovigen wegsterft, en dezen er zich te weinig op toelleggen, om het verheven gebed van hunnen Verlosser tot het hunne te maken. De hendaagsche zwijmelgeest eener algemeene verwarring der denkbeelden, waarin zich de liberale partij onder de volkeren met het absolutismus zoo nauw mogelijk verbroederd, de geroepen vertegenwoordigers van het gezag echter zich met de revolutie vereenigd hebben, vordert rechtstreeks eene *bovennatuurlijke hulp*, opdat de geest zich uit Satan's strikken losmake. De behoefte aan zulk eene losmaking wordt in aller gemoe-deren gevoeld; zal zij echter bevredigd worden, dan moet de aandrang daartoe van het middelpunt der Kerk en van haar algemeen Opperhoofd uitgaan, en de beweging van het hart uit door alle aderen van het kerkelijk leven plaats hebben. Hoe nu het nieuwe

orgaan ingericht en gevormd moet worden, hoe de nieuwe schrikkelag, dien de verwarring der eeuwen noodzakelijk heeft gemaakt, zonder stoornis in het kerkelijk jaar worde ingelijfd, — de verordening, hoe de intentie des gebeds naar de behoeften des tijds, nu eens in deze dan in gene richting, op het eene of andere volk, tegen dit of dat kwaad zal worden toegepast: dat alles blijft billijker wijze der wijsheid en der meermaals beproefde ondervinding der hoogere kerkelijke overheid overgelaten”.

Met recht ziet Dr. Hipler in den feestdag van het H. Hart van Jesus, die op den eersten vrijdag na de Octaaf van het allerheiligste Sacrament gevierd wordt, den wensch van den gevierden schrijver vervuld. Ten tijde van Görres, was de vervulling nog onvolmaakt, eerst door het *Apostolaat des Gebeds* werd zij ten volle verwezenlijkt; want dit Apostolaat is het eigenlijk, dat de devotie tot het goddelijk Hart van Jesus tot eene algemeene en openbare gebedskracht verheft, tot eene gebedskracht, welke bestemd is, om de overwinning van het kruis over alle landen te verkondigen en het kruis des te heerlijker en schitterender laat verschijnen, hoe meer men het tracht te verduisteren en te ontheiligen.

Ook afgezien van de omstandigheid, dat het Apostolaat des Gebeds eerst in den laat-

sten tijd werd opgericht, kon in het jaar, waarin Görres den aangehaalden wensch uitsprak, van een verheerlijkten goeden Vrijdag geen sprake zijn, deels wijl de feestdag van Jesus' H. Hart nog geen algemeen-kerkelijk feest was, deels wijl de vereering van het goddelijk Hart op vele plaatsen nog eene devotie was, die slechts door enkele bevoorrechten gekend en door de meesten niet gekend of miskend werd en in elk geval zich niet over zulk eene verheerlijking kon verheugen als tegenwoordig.

Het was den roemvol regerenden Paus Pius IX voorbehouden, den verheerlijkten goeden Vrijdag recht te doen wedervaren, en dit was zeker niet toevallig. Pius is Crux de Cruce (kruis van het kruis); zijn pausschap vertegenwoordigt het kruis en wel het *verheerlijkte*, het *zegenvierende kruis*. (geheel anders was het met den grooten lijder Pius VI.) De zegepraal van het kruis is echter de zegepraal van het katholicismus. Christus Zelf zegt dit in de gelijkenis van de tarwekorrel, die moet sterven om vele vruchten voort te brengen. (Joes. XII. 25.) „Als Ik van de aarde zal verhoogd zijn (namelijk aan het kruishout), zegt Hij bij dezelfde gelegenheid, zal Ik alles tot Mij trekken.” (Joes. XII. 32.) Christus moest door allen worden verworpen, om allen tot Zich te trekken; Hij moest als

een spotkoning aan het kruis hangen, om dan over allen te heerschen (de titel van het kruis); Hij moest een offer van den haat en nijd worden, om allen in liefde te vereenigen; Hij moest Zijne heilige Moeder en den lievelingsleerling in zekeren zin opofferen, elken natuurlijken troost van hunnen kant afwijzen, om die bovennatuurlijke, heilige, maagdelijke vereeniging onder de Zijnen in het rijk Gods voor te bereiden en de gemeenschap der heiligen te verwezenlijken, die door de betrekking der allerheiligste Maagd Maria tot den heiligen Joannes onder het kruis werd vertegenwoordigd; Hij moest eindelijk in zekeren zin door de geheele schepping worden verlaten, bij zonsverduistering, zonder rustplaats op aarde, aan het dorre kruishout sterven, om alles bovennatuurlijk te bezielen en de geheele schepping op bovennatuurlijke wijze met Zich te vereenigen. „ Want het heeft (Gode) „behaagd, dat in Hem (Christus) de gansche vol- „heid zoude wonen en vrede makende door *het* „*bloed Zijns kruises*, door Hem (Christus) alles „tot Zich (God) te verzoenen; hetzij wat op aar- „de, hetzij wat in den hemel is. (Kol. I. 19-20.) De zegepraal van het kruis is dus in waarheid de zegepraal van het katholicismus; het kruis heeft die veraf stonden, dichterbij gevoerd en tot medeburgers der Heiligen en huisgenooten Gods gemaakt; het kruis heeft

allen met elkander vereenigd tot een heiligen tempel des Heeren, „tot eene woonstede Gods door den Geest”, gelijk de Apostel in den brief tot de Ephesiërs (II. 13-22.) breedvoerig aautoont.

Van die zegepraal des kruises was het doorsteken van het Hart van Christus een zeer schoon zinnebeeld. Het ligchamelijke Hart moest *gewond* worden, opdat het zinnebeeldig eene bron van zegen voor allen werd; zoo moest het Hart van Jesus in overdrachtelijken zin in den geest van offervaardigheid zich als het ware uitputten, om daardoor het uitgangsen middelpunt der gemeenschap der Heiligen te worden, en als ware het door alle aderen van het geheimzinnige ligchaam, — de Kerk namelijk — de circulatie der bovennatuurlijke genadestrooming en des bovennatuurlijken levens voort te brengen, evenals het hart in het menschelijk lichaam de circulatie van het bloed voortbrengt. De geopende wond noodigt *allen zonder uitzondering* uit om te komen en een toevluchtsoord te zoeken; allen kunnen aan de bronnen van genaden en zegeningen, die door het bloed en water zijn geopend, deelachtig worden; daarentegen doelt het niet verbrijzelen der beenderen en de door den heiligen Joannes daarop teruggebrachte typische voorzegging op de inwendige eenheid, onverdeeldheid en gemeenschap van het door

het bloed van Christus vrijgekochte heilige volk, d. i. de Kerk. Want de woorden der H. Schrift: „Gij zult aan hem geen been breken” hebben onmiddellijk betrekking op het paaschlam, wiens beenderen niet mochten gebroken worden, opdat de *eenheid*, *onverdeeldheid*, *geheelheid* (om mij zoo uit te drukken) van het aan het paaschlam deelnemend volk zou worden te kennen gegeven.

Door het gewonde Hart des Verlossers wordt dus, gelijk uit het gezegde blijkt, de algemeenheid en eenheid met de inwendige volheid van genade en leven, dat wil zeggen, de door den offerdood van het kruis gestichte *katholieke gemeenschap* voortgebracht.

Laat ons nu zien, hoe het Pauschap van Pius IX in waarheid de zegepraal van het kruis, de zegepraal der gemeenschap der Heiligen, de zegepraal van het katholicismus vertegenwoordigt, dan zal het ons ook duidelijk worden, waarom onder hem de godsvrucht tot het H. Hart van Jesus hare hoogste verheerlijking verkreeg.

Dat het Pauschap des heiligen Vaders Pius IX vol lijden is; dat men hem vervolgt en berooft; dat men in het algemeen het Pausdom uit de maatschappij wil verbannen, is bekend; maar juist daarom is van den anderen kant zijn Pauschap zoo roemvol; juist omdat hij vervolgd wordt en zich in de ver-

volging zoo grootmoedig toont, trekt hij aller oogen tot zich; juist omdat men de Kerk als eene bovennatuurlijke en bijgevolg als eene met den tijdgeest niet strookende maatschappij wil uitroeien, vertoont zij zich in den vollen luister harer bovennatuurlijke gemeenschap en als de eenige maatschappelijke macht, die niet kan overwonnen worden.

Om te bewijzen, hoe roemvol het katholicismus, d. i. de ééne en algemeene gemeenschap der Kerk zich thans vertoont, en wel inzonderheid door toedoen des heiligen Vaders, zou alleen eene uitgebreide brochure gevorderd worden. Ik kan hier slechts eenige aanwijzingen doen. Welk eene zegepraal viert onder Hem niet de hiërarchische gemeenschap (Centenarium des H. Petrus, Stichting van Bisschopzetels, vergaderingen, Concilie) en in vereeniging met haar de Eucharistische (het vijftigjarig Priesterschap, alsmede de godsvrucht des heiligen Vaders tot het allerheiligste Sacrament des Altaars); voorts de gemeenschap der liefde (St. Pieterspenning, liefde des heiligen Vaders tot de armen en wezen); de gemeenschap der Heiligen in meer bepaalden zin (Maria-vereering, zalig- en heiligverklaring, inzonderheid de heiligverklaring der japaansche en der Martelaars van Gorkum enz. op den Pinksterdag en op den feestdag van de heilige Apostelen Petrus en Paulus in bij-

zijn van zoovele Bisschoppen, de vele aflaten, die op de gemeenschap der Heiligen steunen, vooral nog de aflaten toevoegelijk aan de zielen in het vagevuur enz.)

Als wij nu de betrekking, die tusschen het goddelijk Hart en de katholieke gemeenschap der Kerk, gelijk hierboven is aangetoond, bestaat, in aanmerking nemen, dan zullen wij gemakkelijk begrijpen, waarom de Heer Zich juist van dezen Paus, die zich niet alleen een waardigen opvolger van den H. Petrus, maar ook een getrouwen leerling van zijn innig beminden en vereerden patroon, den H. Johannes Evang. toont, heeft willen bedienen, om de devotie tot het H. Hart van Jesus meer en meer te doen bloeien en uit te breiden; waarom hij het was, die het betrekkelijke feest tot geheel de heilige Kerk uitstreckte en de godvruchtige Zuster Margaretha Maria Alacoque onder het getal der gelukzaligen plaatste.

Tot de genoemde gemeenschap der Heiligen behoort nog inzonderheid de *gemeenschap des gebeds*; derhalve moet ook deze onder Pius zich roemvoller uiten, 't welk onder anderen geschiedt door het *Apostolaat des Gebeds*. De vereeniging van het Apostolaat ontspruit in het middelpunt der bovennatuurlijke levensgemeenschap — in het H. Hart van Jesus; zij schenkt den gebeden van elk in 't bijzonder eene buitengewone kracht door de ver-

eeniging van diens inzichten en meeningen met de inzichten en meeningen van dit goddelijk Hart en door de vereeniging met eene tallooze schaar van godvruchtige leden, die bij hunne godsvrucht insgelijks dezelfde inzichten en meeningen hebben; en terwijl zij allen in vereeniging met het goddelijk Hart bidden, bidt ook dat Hart met allen en in allen. Wat kan zulk eene vereeniging bij God niet verkrijgen? Het Apostolaat laat verder de gemeenschap, waarop het is gegrondvest en die het wederkeerig bewerkt, ook naar buiten krachtdadig zich vertoonen, deels door zijne volmaakte organisatie; deels door de openbare feestvieringen, die op vele plaatsen daaraan zijn verbonden; deels door de groote verspreiding van het maandschrift van het Apostolaat, ¹⁾ dat in acht verschillende talen wordt uitgegeven; deels, eindelijk, door de lijst der intenties, die maandelijks voorgeschreven en in vele parochiën aan den ingang der Kerk of op eene andere openbare plaats worden aangeplakt.

Op menigeen zal het ongetwijfeld een diepen indruk maken, voor de noodwendigheden, die deze of gene ongelukkige, vervolgde enz. in het gebed der leden van het Apostolaat

1) In Nederland wordt dit maandschrift uitgegeven bij J. Beerendonk, te Amsterdam, onder den titel: „Tijdschrift ter voortplanting der godsdienstige vereering van het H. Hart van Jesus” enz.

heeft aanbevolen, te bidden, en ook van zijnen kant zijne eigen noodwendigheden en behoeften in de gebeden van zoovele duizenden te kunnen aanbevelen. Hij wordt daardoor opmerkzaam gemaakt op de groote gemeenschap waartoe hij behoort, wat voorzeker niet weinig zal bijdragen, om in zijne katholieke overtuiging zijn katholiek bewustzijn te midden der algemeene verdeeldheid en verwarring der denkbeelden krachtig te versterken.

Het Apostolaat des Gebeds is dus een uitvloeisel der katholieke liefde- en levensgemeenschap en werkt wederkeerig op derzelve bevestiging terug, en dat is in alle geval reeds een groot voordeel voor de katholieke zaak. Daarbij komt nog de kracht van het gebed van voorbede, dat in het Apostolaat wordt beoefend. Zonder twijfel zijn er zeer vele gevallen, waarin het gebed, dat voor zekere noodwendigheden, die werden aanbevolen, was verricht, op eene in het oog loopende wijze is verhoord geworden, zooals uit de berichten van het maandschrift blijkt. Doch al mogen dergelijke gevallen ook betrekkelijk zeldzaam zijn, elk katholiek weet toch, dat geen gebed onverhoord blijft en dat niets, wat waarlijk groot is, zonder gebed wordt verkregen. Het gebed is eene kracht, die de staatkunde wel is waar niet in aanmerking neemt, niet me-

derekent; maar bij Hem daarentegen, Die den draad der wereldgeschiedenis in handen heeft, des te grooter gewicht heeft.

Men zou hier nog kunnen bijvoegen, dat het Apostolaat des Gebeds, door de den leden opgelegde verplichting, om hunne inzichten, gebeden, werken en lijden met het goddelijk Hart te vereenigen, niet weinig bijdraagt, dat in allen Christus gevormd worde; terwijl het streven van het tegenwoordig, bijzonder in de geheime genootschappen zoo woekerend anti-christendom daarheen gericht is, om zoowel elk mensch in het bijzonder, als de geheele maatschappij van Christus geheel en al los te scheuren. Doch deze, als ook andere geestelijke voordeelen des Apostolaats zal ik hier stilzwijgend voorbijgaan; men kan daarover het „handboekje” raadplegen.

Uit het tot hiertoe gezegde blijkt genoegzaam, dat de wensch van den grooten Görres daadwerkelijk is vervuld geworden. Moge dan ook het door hem uitgedrukt verlangen de gemeenschappelijke en eenparige wensch aller katholieken van Nederland wezen, opdat de „verheerlijkte goede Vrijdag” — de devotie tot het H. Hart van Jesus met het Apostolaat des Gebeds onder hen eene meer levendige en vurige deelneming vinde.

BIJVOEGSEL.

KORT BEGRIP DER VEREENIGING VAN HET APOSTOLAAT DES GEBEDS. ¹⁾

I.

HET DOEL DEZER VEREENIGING is: aller harten ten innigste te verbinden met het H. Hart van Jesus en met Hetzelve te werken aan de verheerlijking Zijns eeuwigen Vaders en het heil der zielen.

II.

HET MIDDEL, waarvan het genootschap zich bedient, om dat doel te bereiken, is het onafgebroken gebed — in vereeniging met het gebed, dat zonder ophouden opstijgt uit het goddelijk Hart van Jesus, Die, ten einde hetzelfde verhoord worde, Zich éénmaal aan het kruis heeft opgeofferd en Zich dagelijks op

¹⁾ Door den Bewerker reeds geplaatst in de 4de aflevering van het „Tijdschrift ter voortplanting der godsdienstige vereering van het H. Hart van Jesus en van den H. Joseph. (Amsterdam. bij J. Beerendonk, Uitgever). 4

onze altaren opdraagt. De vereeniging wekt hare leden op, om al hunne bezigheden van den dag in een krachtig gebed te veranderen en door middel van dat gebed haar doel te bereiken.

III.

DE VERPLICHTING, welke de vereeniging haren leden — doch niet op zonde — oplegt, bestaat hierin, dat zij dagelijks ten minste éénmaal *al hunne gebeden, hunne werken en hun lijden* aan God opdragen volgens de meeningen of intentiën, waarvoor Jesus Christus, onze Heer en Zaligmaker, zonder ophouden bidt en Zich op onze altaren opoffert.

Ofschoon voor deze opoffering geen bijzonder formulier is voorgeschreven, kan men zich toch met voordeel van het volgende bedienen:

„Goddelijk Hart van Jesus, in vereeniging met al de inzichten, waarmee Gij U voortdurend op onze altaren opdraagt, offer ik U door het onbevleete Hart van Maria al mijne gebeden, mijn' arbeid, mijn lijden van dezen dag en van geheel mijn leven.

„In 't bijzonder wijd ik U toe mijne gebeden en werken voor de noodwendigheden, welke deze maand den leden zijn aanbevolen”.

Door deze opoffering ten minste éénmaal daags te bidden, kan men aan de verplichting voldoen, die men door deelneming aan het Apostolaat des Gebeds op zich neemt. Evenwel is het licht te begrijpen, dat de leden des te beter aan het doel der vereeniging beantwoorden en des te grooter verdiensten verkrijgen, hoe dikwijlder en vuriger zij die opoffering door den dag herhalen, al is het slechts door een godvruchtigen blik op het Beeld van den Gekruiste, — of door het aandachtig uitspreken der namen van Jesus, Maria, Joseph, — of door het een of ander schietgebedje enz. Om de aflaten der Broederschap van het H. Hart van Jesus, waarvan men door de inschrijving in het Apostolaat des Gebeds tegelijk lid wordt, te verdienen, moet men dagelijks bidden: *Een onze Vader en Wees gegroet, — de twaalf Artikelen des Geloofs* en het schietgebedje: *Zoet Hart van mijn' Jesus, maak dat ik U meer en meer beminne*".

IV.

DE VOORDEELEN DEZER VEREENIGING zijn zeer groot. Al de werken van den dag worden meer en meer geheiligd, en door de gedachte, dat men ze ter eere van Jesus' H.

Hart doet, lichter en gemakkelijker. De verdiensten der goede werken verkrijgen door de heiligheid der meening grootere waarde, en de werken zelve, als een gebed vereenigd met de gebeden van Jesus Christus, eene waarlijk apostolische kracht. Daarenboven hebben de leden door hunne dagelijksche vereeniging met het goddelijk Hart van Jesus eene bijzondere aanspraak op Diens vriendschap en zullen zij inzonderheid de vervulling dier troostvolle beloften in zich outwaren, welke Jesus den vereerders van Zijn H. Hart en den bevorderaars dier vereering gedaan heeft.

Deze beloften zijn:

- 1) Ik zal hun al de genaden schenken, die zij in hun' staat behoeven.
- 2) Ik zal vrede brengen in hunne huisgezinnen.
- 3) Ik zal hen troosten in al hunne zwarigheden.
- 4) Ik zal hun eene veilige schuilplaats zijn in het leven en vooral in den dood.
- 5) Ik zal overvloedige zegeningen uitstorten over al hunne ondernemingen.
- 6) De zondaars zullen in Mijn Hart de bron en den eindeloozen oceaan der barmhartigheid vinden.
- 7) De lauwe zielen zullen vurig worden.
- 8) De vurige zielen zullen spoedig tot een hooge volmaaktheid geraken.
- 9) Ik zal zelfs de huizen zegenen, waar de beeldtenis

van Mijn H. Hart zal uitgesteld en ver-
eerd worden. 10) Den priesters zal Ik
de gave verleenen, om de versteendste
harten te treffen. 11) De naam van de-
genen, die deze devotie zullen uitbrei-
den, zal in Mijn Hart geschreven en
daar nooit worden uitgewischt.

Hierbij komen nog de veelvuldige den le-
den verleende aflaten en hunne deelneming
aan al de gunsten en aflaten der Aartsbroe-
derschap van het H. Hart van Jesus, als-
mede aan al de goede en afboetende wer-
ken van verschillende religieuse orden en con-
gregatiën. (Zie het bewijs van inschrijving).

V.

DE OPRICHTING DER VEREENIGING in de
Parochiën, Kloosters, Seminariën, Godshuizen,
Opvoedingsgestichten, Broederschappen enz.
geschiedt door een „diploma aggregationis”,
hetwelk door den Diocesaan-Bestuurder, of zoo
er in het Bisdom geen bestuurder is, door den
Centraal- of Hoofd-Bestuurder, op aanvraag
„gratis” wordt afgegeven. Heeft men zulk een
diploma ontvangen, dan kan men een register
openen, en de namen van al degenen, die in het
Apostolaat wenschen opgenomen te worden,
hetzij zij tot de Parochie enz. behooren of niet,
er op inschrijven of laten inschrijven en hun
„kosteloos” bewijzen van inschrijving geven;

evenwel mag men eene vrijwillige gift tot dekking van onkosten enz. aannemen. ¹⁾

VI.

Om de VEREENIGING daar, waar zij is opgericht, LEVENDIG te houden en te DOEN BLOEIEN, kan het een of ander der volgende middelen dienen: 1) Eene openbare godsdienstoefening op een bepaalden dag der maand, b. v. op den eersten VRIJDAG of ZONDAG. (Zie VIII.) 2) De Rozenkrans des Apostolaats. 3) De oefening der bedieningen van het H. Hart van Jesus. 4) De Eerherstellende Communie. ²⁾ 5) De benoeming van bekwame Zelateurs en Zelatrices. 6) Het le-

¹⁾ De diplomata aggregationis, bewijzen van inschrijving enz. zijn verkrijgbaar: bij den Hoofdbestuurder, den Wel-Eerw. Pater A. Verweerd (St. Ignatius-Kerk) te Amsterdam, die tevens Diocesaan-Bestuurder is voor het Bisdom van Haarlem. Voor het Aartsbisdom: bij den ZEerw. Hooggel. Heer A. van der Burgt, President van het Seminarie te Rijsenburg. Voor het Bisdom van 's Bosch: bij den WelEerw. Pater J. Verheijen, O. C. te Boxmeer. Voor het Bisdom van Breda: bij den Wel-Eerw. Heer Looijmans, Prof. op het Seminarie te Oudenbosch. Voor het Bisdom van Roermond: bij den Hoofdbestuurder of den een of ander Diocesaan-Bestuurder. Brieven *franco*.

²⁾ Diplomata van affiliatie met den Hoofdzetel der Eerherstellende Communie te Paray-

zen van „de Bode van het H. Hart van Jesus” enz. ³⁾

VII.

Het is DE TAAK DER ZELATEURS EN ZELATRICEN, de namen der personen op te teekenen, die leden van het Apostolaat wenschen te worden en hun de bewijzen van inschrijving, waarvan elk hunner er eenigen in voorraad mag hebben, te bezorgen. Zij maken de leden, zoo veel mogelijk, bekend met de algemeene maandelijksche Intentie, zoo deze niet van den predikstoel wordt afgekondigd. Zij verdeelen 's maandelijks de geheimen van den Rozenkrans des Apostolaats of der negen bedieningen van het H. Hart van Jesus, en waar de oefening der Eerherstellende Communie bestaat, zorgen zij, dat het getal der 7 leden, die elk op een' dag der week communiceeren, of der 30 leden, die afwisselend eens in de maand de H. Eerherstellende Communie ontvangen, volledig blijve en zoo noodig door nieuwe leden worde aangevuld.

le-Monial enz. enz. zijn te bekomen bij den Wel-Eerw. Pater J. Verheyen, O. C. te Boxmeer. Brieven *franco*.

²⁾ Bij den Heer J. Beerendonk te Amsterdam zijn de verschillende werkjes van het Apostolaat des Gebeds uitgegeven en verkrijgbaar gesteld.

VIII.

DE OPENBARE GODSDIENSTOEFENING OP EEN BEPAALDEN DAG DER MAAND (zie VI.) kan bestaan: in eene onderrichting over een op de vereering van het H. Hart betrekkelijk onderwerp, of in eene verklaring der algemeene maandelijksche Intentie enz. gevolgd door eene eereboete aan het H. Hart van Jesus in tegenwoordigheid van het allerh. Sacrament des Altaars en door eene aanbeveling in de bescherming van het goddelijk Hart, alsmede door een gebed tot het heilige, zuiverste Hart van Maria b. v. het „Memorare” van den H. Bernardus. Daarna kan volgens goedvinden het eene of andere lied ter eere van Jesus’ H. Hart gezongen en den zegen met het allerh. Sacrament gegeven worden.

Voor het gebed van eereboete en aanbeveling zou men bij gebrek van een ander het volgende kunnen gebruiken:

Goddelijk Hart van Jesus! in diepen ootmoed en vol geloof aan Uwe wezenlijke tegenwoordigheid in deze heilige Hostie voor U neergekniel, bieden wij U openlijk vergoeding aan voor den hoon, dien de menschen U in dit Sacrament Uwer Liefde aandoen.

Wij offeren U op alle aanbidding, allen lof en alle verheerlijking, die U ooit door

het heilige en onbevleete Hart van Maria, door de Engelen en Heiligen des hemels, door de geheele Kerk gebracht is, en wenschen dat alle schepselen U eeuwig mogen aanbidden, loven en verheerlijken. Insgelijks danken wij U voor alle weldaden der natuur, der gratie en der glorie, die ons uit U, onuitputbare Bron van alle goed, zonder ophouden toevloeien. In vereeniging met alle U beminnde schepselen vragen wij U vergiffenis voor het ongeloof, de ondankbaarheid, lauwheid en onverschilligheid, de ont-eeringen en beledigingen, die U, o goddelijk Hart van Jesus! vooral in dit allerheiligste Sacrament des Altaars door de menschen worden aangedaan. Ontvang daarvoor genadiglijk ons geloof, onze hoop, onze liefde, onze aanbidding en verheerlijking en verhoor goedgunstig onze gebeden en verzuchtingen.

Goddelijk Hart van Jesus! ontferm U over Uwe heilige Kerk, over alle geestelijke en wereldlijke overheden, en over alle geloovigen.

Wij bidden U, verhoor ons!

Goddelijk Hart van Jesus! ontferm U over alle leden onzer vereeniging, die aan Uwe vereering is toegewijd.

Wij bidden U, verhoor ons!

Goddelijk Hart van Jesus, ontferm U over ons dierbaar vaderland, opdat er het ware geloof en de devotie tot Uw aanbiddeijk

Hart en het onbevleete Hart Uwer heilige Moeder steeds aangroeie en zich uitbreide.

Wij bidden U, verhoor ons!

Goddelijk Hart van Jesus! wij bevelen U al onze bijzondere noodwendigheden.

Wij bidden U, verhoor ons!

Goddelijk Hart van Jesus! ontferm U over alle afgestorvene geloovigen in het Vagevuur, maar inzonderheid over de zielen dergenen, die in hun leven leden onzer vereeniging geweest zijn.

Wij bidden U, verhoor ons!

GEBED.

Goddelijk Hart van Jesus! Die U voor het heil der menschen op het Kruis den hemelschen Vader hebt opgeofferd, en dit offer dagelijks ontelbare malen op onze altaren hernieuwt; maak dat allen aan de verdiensten van dit oneindig liefdeoffer deelachtig worden.

Behoud, bescherm en bestuur Uwe heilige Kerk en haar Opperhoofd. Vereenig met het Opperhoofd de Bisschoppen, met de Bisschoppen de Priesters, met de Priesters de geloovigen, opdat wij allen één gebouw uitmaken, opgetrokken op de grondveste der Apostelen, op de steenrots van Petrus, op den hoeksteen, die Christus is.

Bescherm al degenen, die in overheid ge-

steld zijn, opdat zij door Uwe wijsheid en kracht geholpen hunne onderhoorigen in vrede en eendracht, in rechtvaardigheid en liefde, in ware godsvrucht, tot hun eeuwig en tijdelijk welzijn mogen besturen.

Verleen aan alle ouders de genade, om hunne kinderen voor Uwe eer en hun eigen heil tot kinderen Gods en erfgenamen des hemels in onschuld en deugd op te voeden.

Maak dat alle kinderen volgzaamheid, eerbied, dankbaarheid en liefde jegens hunne ouders aan den dag leggen, opdat Uw goddelijke zegen op hen overvloedig moge nederdalen. Schenk ook den dienstboden getrouwheid en nauwgezetheid in het volbrengen hunner plichten, geduld en ootmoed, een reinen levenswandel en de vreugde des H. Geestes.

Bewaar de onschuldigen, versterk de boetvaardigen, bekeer de zondaars, verneder de vijanden van Uwen h. Naam en leid hen in Uwen schaapstal terug; maak dat Uw h. Naam overal verheerlijkt worde, opdat alle menschen tot de kennis der waarheid komen en zalig worden. Neem eindelijk alle menschen in Uwe bescherming; ontferm U over de afgestorvene geloovigen, inzonderheid over de zielen onzer ouders, bloedverwanten, vrienden en weldoeners en dergenen, voor wie niemand in het bijzonder bidt, opdat allen spoedig tot het aanschouwen Uwer heerlijkheid

mogen geraken. Die leeft en heerscht met God den Vader, in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwigheid. Amen.

Memorare.

Gedenk, o goedertierendste Maagd Maria! dat het nimmer gehoord is, dat iemand, die tot U zijne toevlucht nam; Uwe hulp inriep en Uwe voorbede verzocht, door U is verlaten. Aangemoedigd door dit vertrouwen, o Koningin der Maagden! o teedere Moeder! komen wij tot U en zuchtende onder het gewicht onzer zonden, werpen wij ons voor Uwe voeten neder; o Moeder van het Woord, dat voor ons is Mensch geworden, versmaad onze gebeden niet, maar neem ze gunstig aan en gewaardig U ze te verhooren. Amen.

Ƴ. O Maria! zonder vlek ontvangen,

B. Bid voor ons, die onze toevlucht tot U nemen.

O. A. M. C. J. G.

